

**GEWIJZIGD RAADSVORSTEL
(BETREFT ALLEEN BIJLAGE 3, PAGINA 27)**

RAADSVORSTEL:

2010-2011

Ons kenmerk: BD 11.2648154

Registratienummer : GR 11.

Ingekomen op :

Onderwerp: 2^e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

Groningen, **27 JUN 2011**

Aan de raad,

1. Inleiding.

Hierbij ontvangt u de 2^e Voortgangsrapportage Bezuinigingen 2011-2014. In dit raadsvoorstel rapporteren wij over de uitwerking, de realisatie en de risico's van het bezuinigingspakket van in totaal 42,6 miljoen euro, dat u 24 november 2010 heeft behandeld.

Wij hebben uw raad toegezegd u vier maal per jaar te informeren over de voortgang van de bezuinigingen. Wij melden u in deze voortgangsrapportages de voortgang van alle bezuinigingsvoorstellen en presenteren daarbij de uitwerkingen van maatregelen die op dat moment gereed zijn. Daarbij geven we indien aan de orde, nadere effecten aan en/of de reacties van betrokkenen. Het gaat dan om maatregelen die we vanaf 2012 of later willen invoeren

In hoofdstuk twee geven we samenvattend weer wat op dit moment het resultaat is van de bezuinigingsoperatie. De maatregelen waarvoor wij een risico lopen met betrekking tot realisatie of vertraging worden toegelicht.

De actuele stand per voorstel vind u in de bijlagen:

1 – Actuele stand taakstellingen 2011,

2 – Actuele stand totale periode en

3 – Toelichting op de voorstellen.

In bijlage 3 is per maatregel de oorspronkelijke toelichting opgenomen plus nieuwe informatie. De aanvullingen op de 1^e Voortgangsrapportage zijn grijs aangegeven.

In hoofdstuk drie leggen wij inhoudelijke wijzigingen op eerdere voorstellen aan u voor, zo nodig voorzien van aanvullende besluiten.

In deze 2^e rapportage zijn geen nieuwe voorstellen tot wijziging opgenomen

Over sommige maatregelen heeft u vorig jaar een motie aangenomen. We geven bij de betreffende maatregelen aan hoe we met de motie zijn omgegaan.

U heeft bij de behandeling van de begroting 2011 gevraagd om een toelichting op de voorstellen voor aanpassing van de afschrijving. In deze rapportage geven we bij maatregel 49 een toelichting op de voorgestelde wijzigingen op afschrijvingen. De afstemming daarover met de accountant is nog niet afgerond. Bij de volgende rapportage zullen wij een voorstel voor aanpassing van de afschrijvingsmethodiek aan u voorleggen. Daarbij zullen wij een voorstel voor aanpassing van de financiële verordening voegen.

2. Actuele stand bezuinigingen.

In de bijlagen 1 en 2 vindt u overzichten waarin de stand van zaken van de bezuinigingsoperatie is samengevat. Bijlage 1 geeft de actuele stand van de realisatie van de maatregelen 2011 (structureel, incidenteel, of nog niet gerealiseerd).

Bijlage 2 geeft de actuele stand van de voorbereiding van de maatregelen voor de jaren 2012-2014. Bij elk voorstel geven we met een kleur aan hoe het staat met de maatregel. Groen is: de voorbereiding is afgerond, we verwachten de maatregel te realiseren. Oranje is: de voorbereiding is nog niet afgerond.

Rood is: de maatregel kan niet worden gerealiseerd, of er is een groot realisatierisico. Voor de rode maatregelen zullen we afwegen of de maatregel door een aanpassing in het oorspronkelijke voorstel alsnog kan worden gerealiseerd, of dat er een alternatief voorstel voor deze taakstelling aan uw raad moet worden voorgelegd.

Een kleurencombinatie geeft aan dat de taakstelling bijvoorbeeld in het eerste jaar wordt gerealiseerd, maar dat de voorbereiding voor de opeenvolgende taakstellingen in volgende jaren nog niet is afgerond.

2.1 Taakstellingen 2011.

Voor de volgende taakstellingen 2011 zijn de voorbereidingen nog niet afgerond, of is er een realisatierisico.

24 Versoberen inkoop goederen en dienstverlening (400 duizend euro)

Voor ca. 300 duizend euro zijn besparingen uitgewerkt. Voor het resterende bedrag 2011 en de taakstelling voor volgende jaren verwachten we medio dit jaar een aanvullend voorstel.

26 7 Beperken inhuur derden, afschaffen bedrijfsfitness, afdelingsuitjes en beperken catering

Dit is een concernbrede taakstelling. Voor afschaffen bedrijfsfitness en personeelsreizen werken wij op korte termijn een voorstel uit. Dit voorstel zal voor een opiniërende bespreking aan de COR worden voorgelegd. Besparingen voor personeelsreizen kunnen in 2011 worden ingeboekt. De besparingen op bedrijfsfitness kunnen, vanwege contractuele verplichtingen met bestaande fitnesscentra, pas in 2012 worden ingeboekt. Voor beperking van de cateringkosten worden voorstellen uitgewerkt die in 2012 kunnen worden ingevoerd.

Beperken budget inhuur derden is een maatregel waaraan op dit moment nog wordt gewerkt. Een analyse van de beschikbare budgetten in 2011 levert het beeld op dat een deel van de budgetten incidenteel is gefinancierd of gedekt uit tariefinkomsten en bijdragen van derden. Het restant wordt voor een deel ingezet voor flexibele opvang van pieken in de uitvoering bij o.a. de MD, OCSW en de DIA. We werken nog aan een verdeelvoorstel, daarbij zal worden aangegeven welke consequenties het schrappen van

budgetten heeft op de bedrijfsvoering, de dienstverlening aan burgers en de inkomsten van derden. Bij deze taakstelling is er een realisatierisico voor 2011 van maximaal 660 duizend euro.

45 1 WMO invoeren eigen bijdrage

U heeft op 25 mei ingestemd met ons voorstel voor invoering van eigen bijdragen bij de WMO-voorzieningen. Deze maatregel wordt per juli 2011 ingevoerd, daarmee is de voorbereiding nagenoeg afgerond. We kunnen nu nog niet goed inschatten of daarmee ook de taakstelling van 300 duizend euro in 2011 zal worden gerealiseerd.

49 1/6 - Aanpassing afschrijvingsmethodiek

Er zijn voorstellen uitgewerkt voor aanpassingen op de afschrijving op rioleringen, parkeergarages, de gemeentelijke kantoorgebouwen, op grond en terreinen bij OCSW, op computerapparatuur en voor de verlenging van afschrijvingstermijnen concern-investeringen bij RO/EZ. Op deze voorstellen geven wij u in bijlage 3 een toelichting. U heeft daarom gevraagd in de motie "Risico's anders afschrijven". De voorstellen zijn nog niet afgerond, bij dit onderdeel is ook nog overleg met de accountant nodig. Per onderdeel zal het financiële effect van de voorstellen iets afwijken van de bedragen die wij vorig jaar in de voorstellen hebben opgenomen. Bovendien moet nog worden berekend welk deel van de besparing "weglekt" naar tarieven e.d.. Het netto effect kan daardoor lager uitvallen. We gaan er van uit dat wijzigingen met ingang van 2011 kunnen worden ingevoerd en dat daarmee de taakstelling 2011 kan worden gerealiseerd.

52 Afkomen van te verwachten positief resultaat WMO

Nadat het bezuinigingspakket door ons was samengesteld kwam het bericht dat het Rijk fors gaat bezuinigen op de WMO-bijdragen aan gemeenten. Voor de dekking van de korting in 2011 hebben wij een incidentele oplossing in de begroting opgenomen. Of we de resterende taakstelling dit jaar volledig kunnen realiseren is afhankelijk van de vraagontwikkeling, we willen u in de volgende voortgangsrapportage een actuele prognose geven. Wij houden nu rekening met een incidenteel nadeel in 2011, dat kan oplopen tot circa 1,3 miljoen euro.

Voor de dekking van de taakstelling vanaf 2012 bespreken wij nog de mogelijkheden. Wij zullen u hierover bij de begroting 2012 voorstellen voorleggen.

Versnelde realisatie.

Er zijn ook enkele maatregelen die sneller een besparing opleveren dan we vorig jaar oktober hebben aangegeven, het betreft: *31 Bezuinigingen bij de Brandweer en GGD via de H&OG* (plus 30 duizend euro), *49 2 Afschrijving pc's en computerapparatuur* (plus 230 duizend euro) en *67 1 Verhoging logiesbelasting* (plus 22 duizend euro)

Totaalbeeld 2011.

De totale taakstellingen 2011 is 16,5 miljoen euro. Eind mei is daarvan circa 13 miljoen euro (ruim 80%) als structureel gerealiseerd gemeld, dat is nagenoeg gelijk aan de eerste rapportage.

U heeft onze voorstellen voor afschaffen kostenloze huwelijken en verhoging grafrechten in 2011 niet overgenomen. Een voorstel voor incidentele vervangende dekking in 2011 heeft u in uw vergadering van 25 mei vastgesteld. Het betreft:

meeropbrengst OZB-tarieven € 60.000,--; verhoogde efficiency taakstelling Burgerzaken € 55.000,--; meeropbrengst 2011 logiesbelasting € 22.000,-- en kostenbesparing op uitvoering groen onderhoud Selwerderhof € 30.000,--.
De structurele invulling van deze taakstelling zal bij de begroting 2012 worden gevoegd.

Er zijn enkele maatregelen die sneller een besparing opleveren dan we vorig jaar oktober hebben aangegeven (per saldo 282 duizend euro).

We zijn daarmee al ver met de realisatie van de maatregelen 2011. Daarbij past de kanttekening dat de concreet uitgewerkte en financieel-technische maatregelen zoveel mogelijk in 2011 zijn opgenomen en de complexere of minder veruit gewerkte voorstellen in de volgende jaren. Bovendien wordt de organisatie geconfronteerd met een toenemend aantal taakstellingen op de bedrijfsvoering.

2.2 Taakstelling 2012-2014.

De voorbereiding van de maatregelen 2012-2014 loopt nog volop.

We hebben voor 2^e Voortgangsrapportage bezuinigingen vooral gekeken naar de actuele stand van de voorbereiding van de maatregelen die met ingang van 2012 zijn gepland. Bij een aantal maatregelen signaleren wij een realisatierisico, of vertraging in de voorbereiding, deze zijn toegelicht in hoofdstuk 3.2 en in bijlage 3. We zullen de komende maanden extra aandacht besteden aan deze maatregelen en indien nodig in de volgende rapportages of bij de begroting 2012 bijsturingvoorstellen of vervangende voorstellen aan u voorleggen.

Voor de volgende voorstellen 2012 zijn de voorbereidingen nog niet afgerond, of is er een realisatie risico.

Algemeen

Bij de voorbereiding van de gemeentelijke bezuinigingsvoorstellen was er nog weinig bekend over de invulling van de rijksbezuinigingen. Inmiddels komt daar steeds meer duidelijkheid over. In de Voorjaarsbrief zijn wij daarop ingaan. Duidelijk is dat door rijksmaatregelen enkele voorstellen onder druk staan, zoals het voorstel tot afkomen van de middelen voor de WMO en de verlaging van de bijdrage aan iederz.

1 Concentreren /uniformeren ondersteunende afdelingen

Wij hebben de inrichtingsnota "Interne Dienstverlening (PIJOFACH)" vastgesteld en vrijgegeven voor advies van de centrale ondernemingsraad. Tevens hebben wij besloten een programmadirecteur aan te stellen met als primaire opdracht om een implementatie- en uitvoeringsplan PIJOFACH op te stellen.

Voor 2012 zijn de eerste taakstellingen ingeboekt voor de P&O-functie (150 duizend euro) en voor slimmer inkopen communicatie activiteiten (200 duizend euro). Voor deze deelopdrachten moet de invulling van de taakstelling nog worden uitgewerkt.

De taakstellingen zullen voor een belangrijk deel worden gerealiseerd door formatiereductie. Deze formatiereductie zal nader worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan voorafgaand aan de vorming van het Shared Service Centre.

Gezien de benodigde voorbereidingstijd van het uitvoeringsplan is er sprake van een vertragingrisico voor de taakstelling 2012.

3 2 Stroomlijnen organisatie.

We werken voorstellen uit voor aanpassingen in wijkgewijswerken en beheer openbare ruimte. Ook hier is nog een realisatierisico voor de taakstelling 2012.

6 1 Uitstroom oud/instroom jong personeel

De mogelijkheden om medewerkers te stimuleren om eerder met FPU te gaan zijn beperkt vanwege de landelijke afschaffing van de gemeentelijke FPU. De categorie van medewerkers die nog in aanmerking komt voor de oude FPU-regeling (geboren voor 1950) is beperkt.

De uitstroom van 65-jarigen zal vanaf 2014 op gang komen, waardoor de mogelijke opbrengsten van deze maatregel in deze bezuinigingsperiode verder onder druk komen te staan. We werken deze maatregel verder uit en informeren uw raad daarover in een volgende voortgangsrapportage.

12 Efficiëntie Zelfstandigen/WWIK

Per 1 januari 2012 wordt de WWIK afgeschaft. Afschaffing van de WWIK leidt ertoe dat een deel van de grondslag van het voorstel verdwijnt. De maatregel "efficiënter werken" heeft hierdoor geen opbrengst. Voor het onderdeel uitbreiding regiofunctie lijken er kansen te liggen. De omvang daarvan en de opbrengsten zijn onderwerpen van nader onderzoek. Een eventuele opbrengst zal niet voldoende zijn om het volledige bedrag van 280 duizend euro te realiseren.

Wij zullen u later dit jaar informeren over het deel van de taakstelling dat kan worden gerealiseerd en over de invulling van het resterende deel van de maatregel.

13 Verlaging concernbijdrage aan iederz

Het Kabinet heeft bij de uitwerking van haar bezuinigingsopdracht keuzes gemaakt die leiden tot forse kortingen op de budgetten voor participatie en werkgelegenheid. Daarmee is het de vraag of enkele voorstellen nog op dezelfde wijze gerealiseerd kunnen worden.

Dit speelt onder andere bij de voorgenomen verlaging van de concernbijdrage aan iederz van 4,5 ton vanaf 2013 olopemd naar 7 ton vanaf 2014. We willen de voorgestelde bezuinigingen met betrekking tot efficiency en uitvoeringsresultaat wel doorzetten, maar het effect van de rijksbezuinigingen op de voorgenomen verlaging van de concernbijdrage aan iederz moet nog worden uitgewerkt.

Wij komen daarop in het najaar terug.

14 Efficiencytaakstelling RO/EZ (1 miljoen euro, fte pm)

In de contourennota "Waarom en hoe RO/EZ anders gaat werken" is voor ruim 1,05 miljoen aan bezuinigingen uitgewerkt. Voorgesteld wordt de helft van de bezuinigingen te realiseren door reductie van het aantal leidinggevenden en de andere helft door een overall taakstelling van 2,5% op de formatie. De contourennota ligt voor advies bij de OR.

We verwachten een vertraging in de realisatie van deze taakstelling, omdat de te bezuinigen formatie niet direct weg is, er zal eerst sprake zijn van boventalligheid.

23 Uitbesteden ombudsfunctie

Uw raad heeft dit voorstel niet overgenomen. Bij de begrotingsvoorstellen 2012 zullen

wij een vervangend voorstel voegen voor de weggevallen taakstelling van 200 duizend euro per 2014.

24 Versoberen inkoop goederen en dienstverlening

Zie toelichting 2011.

26 7 Beperken inhuur derden, afschaffen bedrijfsfitness, afdelingsuitjes en beperken catering.

Zie toelichting 2011.

30 Brandweer, de taak duiken schrappen

Het bestuur van de H&OG heeft een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om de duiktaak anders uit te voeren. Daartoe is onder andere een risicoinventarisatie gehouden naar waterongevallen. De discussie met de betrokken gemeenten binnen de H&OG is op dit moment nog niet afgerond. Daarmee is het nog onzeker of wij de taakstelling in 2012 zullen realiseren.

36 Verruiging grote groen gebieden

De taakstelling 2011 is 300 duizend euro; deze is structureel ingevuld. De resterende taakstelling van 535 duizend euro per 2012 is veel lastiger in te vullen. Wij hebben gevraagd vervangende voorstellen uit te werken en de consequenties daarbij aan te geven. Wij zullen u daarover bij de volgende voortgangsrapportage bezuinigingen informeren.

44 Taakstelling geïntegreerde aanpak budget maatschappelijke ontwikkelingen

Het voorbereidingstraject loopt nog, we zullen uw raad bij de begroting 2012 een voorstel voor de invulling van deze taakstelling voorleggen.

45 1 WMO invoeren eigen bijdrage

Zie toelichting 2011.

49 1/6 Aanpassing afschrijvingsmethodiek

Zie toelichting 2011.

64 en 66 1 Tariefvoorstellen

Uw raad heeft de voorgestelde verhoging van de begrafenisrechten in 2011 niet overgenomen. Dat heeft ook effect op de invulling van de tarieftaakstellingen in 2012 en 2013. Wij waren voornemens de begrafenisrechten verder te verhogen. Wij onderzoeken nog de mogelijkheden voor de structurele invulling van de totale taakstelling van 1 miljoen euro, dat zal lastig worden. Wij zullen u hierover voorstellen aan u voorleggen bij de begroting 2012.

3. Inhoudelijke wijzigingen van de voorstellen.

3.1 Muziekschool en het Kunstencentrum.

In mei heeft u besloten de drie voorstellen betreffende de Muziekschool en het Kunstencentrum (de voorstellen 15.3 Effectievere inzet personeel Muziekschool voor 50 duizend euro, 65.2 Verhoging inkomsten Muziekschool 110 duizend euro en 15.4 Samenwerking Kunstencentrum en Muziekschool voor 50 duizend euro) te

vervangen door 1 taakstelling verbonden aan uitwerking van de samenwerking van het Kunstencentrum en de Muziekschool.

3.2 Tariefvoorstellen 2011.

Uw raad heeft in mei ook een besluit genomen over de vervangende dekking voor het tekort van 165 duizend euro dat in de begroting 2011 is ontstaan door het schrappen van enkele tariefvoorstellen. De verwerking van dit besluit in een begrotingswijziging is opgenomen in de begrotingswijzigingen bij Voortgangsrapportage 2011-I.

Bij deze 2^e Voortgangsrapportage bezuinigingen zijn geen nieuwe bijsturingvoorstellen gevoegd.

4. Vervolg.

In de voorbereiding op de eerste Voortgangsrapportage bezuinigingen heeft het accent gelegen op de beoordeling van de voorbereiding en realisatie van de maatregelen 2011. In de tweede rapportage hebben we vooral gekeken naar de stand van zaken in de voorbereiding van de maatregelen 2012. Daarbij hebben we enkele knelpunten en vertragingrisico's geconstateerd. De komende maanden zullen wij zoeken naar oplossingsmogelijkheden, door of een bijstelling van het oorspronkelijke voorstel, of het zoeken naar vervangende dekking. Daarover zullen wij u bij de begroting 2012 voorstellen doen.

Wij willen u de volgende voortgangsrapportages in oktober en december 2011 aanbieden.

Uw raad heeft vorig jaar oktober nog niet ingestemd met onze voorstellen voor de invulling van de bezuinigingstaakstelling 2012-2014, omdat een deel van de voorstellen nog niet concreet genoeg was uitgewerkt. Wij hebben met u afgesproken dat wij doorgaan met de voorbereiding en verdere uitwerking van de maatregelen 2012-2014. Bij de begroting 2012 zullen wij de bezuinigingsvoorstellen opnieuw ter vaststelling aan u voorleggen, met daarbij de uitwerkingen die wij dan beschikbaar hebben.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:
kennis te nemen van de 2^e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE 3. Actualisatie toelichting op de voorstellen

Bezuinigingen op en in de eigen organisatie

De bezuinigingsvoorstellen voor de organisatie tellen op tot 19,5 miljoen euro. Dit bedrag is opgebouwd uit de volgende categorieën:

- Concentreren of samenvoegen van gemeentelijke functies.
- Efficiencymaatregelen voor interne gemeentelijke werkprocessen.
- Efficiencymaatregelen voor werkprocessen waarvan externe partijen onderdeel uitmaken.
- Verbeteren bedrijfsvoering en versobering personele voorzieningen.
- Besparen op/door dienstverlening externen

1. Concentreren of uniformeren ondersteunende afdelingen (Totaal 2,8 miljoen euro, 32,6 fte + nog uit te werken fte) (In 2011 0 euro)

Oorspronkelijk voorstel

Wij hebben de organisatie gevraagd een nieuwe visie te ontwikkelen voor de werkwijze van de ondersteunende (PIJOFACH) functies. Dit traject wordt door de concerncontroller met enkele vakgroepen voorbereid. Het zal leiden tot een concept-contourennota die wij eind oktober intern zullen bespreken. In deze contourennota worden de inrichtingsprincipes en de vorm waarin de ondersteunende functies worden georganiseerd uitgewerkt. Daarbij zijn belangrijke uitgangspunten: 'centraal wat kan, decentraal wat moet' en 'goedkoper, beter en toekomstvast'. Als randvoorwaarde voor de nieuwe opzet van de ondersteunende functies geldt dat zij optimale ondersteuning kan bieden aan het primaire proces.

De bezuinigingstaakstelling, en dan met name de formatieve bezuinigingstaakstelling bij de middelen functies, is als vertrekpunt genomen bij het inrichtingsprincipe 'goedkoper'.

Na vaststelling van deze contourennota zal een traject worden doorlopen om verdieping te brengen in een aantal onderwerpen (adviesfunctie, positionering actoren en implementatiestrategie) en formatiecijfers verder aan te scherpen. Dit vervolgtraject zal in december leiden tot een inrichtingsnota die zal aansluiten op de concernbrede organisatieontwikkeling.

Nadat wij de inrichtingsnota hebben vastgesteld, zal begin 2011 de verandering worden ingezet.

Stand van zaken uitwerking

In het voorjaar van 2010 is onze organisatie aan de slag gegaan met de opdracht om een nieuwe gezamenlijke pijofach-organisatie te ontwikkelen die efficiënt, duurzaam (flexibel) en professioneel is. Dit in lijn met het collegeprogramma.

In de zomer van 2010 leidde deze opdracht tot een contourennota, waarin werd aanbevolen om de ondersteunende processen centraal te organiseren in een Shared Service Center (SSC). Dit volgens de meegegeven richtlijn: 'centraal wat kan, decentraal wat moet'. De oprichting van een SSC betekent ook dat er een concernstaf georganiseerd moeten worden, die niet alleen college en AMT adviseert, maar ook zorg draagt voor kaderstelling en control. Op dienstniveau zal een kleine dienststaf overblijven die met name de opdrachtgevende rol richting SSC voor zijn rekening neemt.

De contourennota vormde de basis voor de inrichtingsnota waarin de randvoorwaarden staan waaronder een SSC in de Groningse situatie optimaal zou moeten kunnen functioneren. Een van de belangrijkste randvoorwaarden voor een SSC is dat alle betrokken partijen zich bewust zijn van hun sterk veranderende rol. Gemeentesecretaris, AMT (ondersteund door een concernstaf) als kadersteller, de diensten als opdrachtgever, het SSC als leverancier. Deze rollen zullen vanaf het begin goed gedefinieerd moeten zijn en zich in de toekomst verder moeten ontwikkelen en versterken. Naast de inrichting en positionering van de nieuwe pijofach-organisatie gaat de inrichtingsnota verder in op de financiële sturingsrelatie, de invulling van de adviesfunctie in de nieuwe organisatie, de implementatiestrategie, de communicatie en de personele en financiële gevolgen.

We hebben geconstateerd dat we op dit moment in onze organisatie een enorme diversiteit zien binnen de diverse pijofach-werkvelden. De aansturing van negen werkvelden door acht diensten, levert als het ware een 72-voudige sturing op, waardoor we nauwelijks visie en kaders hebben ontwikkeld voor de bedrijfsvoering als geheel. We hebben geen pijofach-brede concernsturing of meerjarenbeleid. De concertaken zijn versnipperd of niet belegd. Dit alles leidt tot een taakgerichte / activiteitengerichte manier van werken. Er valt veel te winnen door standaardisatie en digitalisering en door onderscheid te maken tussen specialistisch en generalistisch werk. Er liggen mogelijkheden om op het gebied van de bedrijfsvoering de synergie te zoeken om zo bij te dragen aan de eisen van effectiviteit en efficiëntie.

We hebben de ambitie om de interne dienstverlening zodanig te organiseren dat deze optimale toegevoegde waarde biedt aan het primaire proces. Centraliseren en schaalvergroting zijn daarbij geen doel, maar wel een belangrijk middel om aan de opdracht te kunnen voldoen. De verschillende diensten van een SSC leveren elk hun specifieke voordelen op. Beheer en administratie als generieke dienstverlening past bij uitstek binnen het SSC, denk bijvoorbeeld aan de salarisadministratie. Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) voor dit type dienstverlening kunnen we zien als collectieve werkafspraken, eventueel aangevuld met afspraken over wensen tot differentiatie. Voordeel ontstaat hier door de schaalgrootte, het streven naar standaardprocessen en minimalisering van het aantal systemen. Beheer en administratie als maatwerk kunnen we op basis van dienstverleningsovereenkomsten inrichten en uitvoeren.

De plaatsing van adviseurs binnen het SSC zorgt voor bundeling van kennis en expertise. Dit zorgt voor meer samenhang (opereren als één concern) en meer professionaliteit (kennis beter onderhouden, intercollegiale consultatie, mogelijkheden tot specialisatie, meer continuïteit en we hoeven het wiel niet meer telkens uitvinden). De plaatsing van adviseurs bij een SSC levert als extra voordeel op dat diensten zowel kwalitatief als kwantitatief meer op maat bediend kunnen worden. Dit zal ook tot besparingen leiden (vermindering externe inhuur).

Met de herinrichting van onze interne dienstverlening zullen we dus kunnen voldoen aan de opdracht om deze professioneler, duurzamer, efficiënter en effectiever te maken.

Professioneler

Uniformeren, standaardiseren en digitaliseren maken de nieuwe pijofach-organisatie professioneler. Het effect hiervan wordt versterkt door een professionelere opdrachtgever-opdrachtnemer relatie. Standaarden en digitale ondersteuning maken bovendien tijd en ruimte vrij voor het vakmanschap van de medewerkers in de situaties die om een oplossing vragen die niet standaard is. Ook de bundeling van expertise in het SSC zorgt voor een meer professionele organisatie.

De professionaliteit en servicegerichtheid van een SSC maakt Groningen een aantrekkelijke werkgever. Het zijn belangrijke criteria die de werknemer van de toekomst in zijn eigen werk én in de ondersteuning verwacht. Werken in een SSC heeft voordelen voor medewerkers. Door de schaalgrootte is er meer mobiliteit mogelijk en er zullen minder kwetsbare solofuncties zijn. Bovendien krijgen medewerkers kansen hun vakmanschap voor verschillende diensten in te zetten. Hierdoor kunnen talenten beter tot hun recht komen.

Duurzamer

Door de ondernemende en servicegerichte houding zal een SSC flexibel meebewegen met ontwikkelingen in het primaire proces. Een SSC is daardoor meer toekomstvast en dus duurzaam. Dit komt mede doordat een SSC van nature gericht is op het primaire proces. Duurzaam is ook het voorkomen van verspilling. Bij de inrichting van de nieuwe pijofach-organisatie zullen we hier zoveel mogelijk aan voldoen door te sturen op synergie door schaalgrootte, samenhang en bundeling van expertise.

Efficiënter en effectiever

Om tot een efficiënte en effectieve dienstverlening te komen, is het nodig dat we geen dingen ‘dubbel’ doen en dat we door schaalgrootte de juiste verhouding tussen capaciteit en productie vinden. Maar het betekent ook dat we de interne dienstverlening transparanter moeten maken en volledig zicht moeten hebben op de kosten van de dienstverlening.

De bezuiniging zullen we voor een deel moeten realiseren door te besparen op fte’s. De randvoorwaarden om deze besparing te realiseren, liggen naast concentratie van capaciteit bij extra inspanningen op het gebied van professionaliseren, uniformeren, standaardiseren en digitaliseren.

Inmiddels heeft ons college van B&W de inrichtingsnota “Interne Dienstverlening (PIJOFACH)” vastgesteld en vrijgegeven voor advies van de centrale ondernemingsraad. Tevens hebben wij besloten een programmadirecteur aan te stellen met als primaire opdracht om een implementatie- en uitvoeringsplan PIJOFACH op te stellen.

Voor 2012 zijn taakstellingen ingeboekt voor de P&O functie (150 duizend euro) en voor slimmer inkopen communicatie activiteiten (200 duizend euro).

De taakstellingen zullen voor een belangrijk deel worden gerealiseerd door formatiereductie. Deze formatiereductie zal nader worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan voorafgaand aan de vorming van het Shared Service Centre. Gezien de benodigde voorbereidingstijd van het uitvoeringsplan is er sprake van een vertragingrisico voor de maatregelen in 2012.

2. Besparingen huisvesting/gebouwenbeheer (1 miljoen euro, fte pm)

We willen besparen op de gemeentelijke gebouwen/vastgoed door het management en beheer ervan te bundelen. Aandachtspunten daarbij zijn: technisch gebouwenbeheer/ onderhoud, ruimtetoewijzingsbeleid, standaardisering inrichtingsafspraken, gezamenlijke aanbestedingen. We voeren een onderzoek uit naar de mogelijkheden om tot een beter en efficiënter organisatiemodel te komen. We willen hierop een bezuiniging realiseren van minimaal 1 miljoen euro. Het realiseren van de bezuinigingstaakstelling zal vanaf 2012 gefaseerd zijn beslag krijgen.

Stand van zaken uitwerking

Na de zomer zullen wij u informeren over het plan van aanpak gemeentelijke huisvesting. Er zijn maatregelen in voorbereiding om de taakstelling 2012 (150 duizend euro) te realiseren.

3. Organisatieontwikkeling (3 miljoen euro, fte pm)

In het collegeprogramma hebben we aangegeven dat we een aanpassing van de organisatievorm gaan voorbereiden. We kiezen voor dienstverlening als hefboom voor de organisatieontwikkeling en cultuurverandering. De basis daarvoor willen we in deze collegeperiode leggen. Nu al stellen we een aantal aanpassingen in de structuur voor. Daarmee is winst te behalen in het verbeteren van de dienstverlening (beleid en uitvoering), efficiency en effectiviteit. De verwachting is dat het beter en goedkoper kan.

De volgende structuurwijzigingen worden voorgesteld:

- wijkgewijs werken onderbrengen bij één dienst;
- het samenvoegen van de taken in het beheer van de openbare ruimte;
- de (programmatische) sturing op maatschappelijke ontwikkeling

Daarbij gaan we de primaire bedrijfsprocessen in de diensten stroomlijnen. Dit gaat over taken met minder mensen uitvoeren door de processen slimmer en efficiënter te organiseren. Hierdoor willen we een besparing realiseren van 3 miljoen euro.

Stand van zaken uitwerking

In het kader van de organisatieontwikkeling zijn we voor wijkgewijs werken en het samenvoegen van de taken beheer, begonnen met onderzoekstrajecten om te komen tot structuurwijzigingen.

Voor het beheer is het doel om te komen tot één gemeentelijk organisatieonderdeel Beheer, dat vanuit het perspectief van de burgerlogica, op een effectieve en efficiënte manier de beheer- en onderhoudstaken in de openbare ruimte vorm geeft. We streven erna om vanaf de zomer van 2012 een start te maken met de implementatie van dit nieuwe organisatieonderdeel.

Voor het onderdeel maatschappelijke ontwikkeling starten we binnenkort met een onderzoek.

Wijkgericht werken

De voorbereidingen voor een efficiëntere en effectievere inrichting van het wijk- of gebiedsgericht werken zijn in volle gang. Daarbij maken we onderscheid tussen coördinerende, uitvoerende (beherende) en beleidsmatige taken. De coördinerende taken worden voornamelijk bij de diensten ROEZ (stadsdeelcoördinatie en stadsdeelbeheer) en OCSW (wijkzaken) uitgevoerd. Daarbij gaat het om een relatief geringe omvang in personeelsformatie. Naar verwachting is daarop maximaal 100 – 200 duizend euro structureel te besparen; nadere analyse moet uitwijzen hoe die besparing kan worden gerealiseerd.

Een besparing op uitvoerende en beleidsmatige taken heeft een relatie met de analyses en keuzen die bij de invulling van de taakstelling op het beheer openbare ruimte en de maatschappelijke ontwikkeling. We gaan minder dingen dubbel doen.

Bij de analyse van het wijk- en gebiedsgericht werken betrekken we ook de relaties met gesubsidieerde instellingen in het maatschappelijk domein. Die instellingen werken immers in onze opdracht ook gebiedsgericht, ook daar zijn besparingen mogelijk.

Beheer

T.a.v. de beheertaken geldt dat inmiddels een project gestart is. Doel van het project is om te komen tot één gemeentelijk organisatieonderdeel Beheer.

Er zal een tweetal modellen worden voordragen voor besparingen op basis van structuurwijzigingen. Eén ter grootte van 1 miljoen en één ter grootte van 1,5 miljoen euro. Keuzes hieruit zullen worden getoetst aan de ambities van het college.

De planning van het project is dat na de zomer een quick scan wordt opgeleverd en dat daarna gestart kan worden met een implementatietraject.

4. Vorming van de directie stadstoezicht (185 duizend euro, fte pm)

4 1 *Overlappende taakgebieden.* Door de vorming van de directie stadstoezicht kunnen we een efficiencyvoordeel realiseren doordat taken van RO/EZ en de Milieudienst worden samengevoegd (110 duizend euro).

Nog in voorbereiding

4 2 *Vergunningen* Daarnaast kan ook, mede door een verdere deregulering, op het gebied van vergunningen voor evenementen een besparing worden gerealiseerd. Hiermee kunnen we 75 duizend euro besparen.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

5. Overige samenvoegingen van afdelingen (130 duizend euro, 2,7 fte)

5 1 *Formatie bij inzameling gevaarlijk afval en Olie-Water-Slib.* We gaan bij de Milieudienst 15 duizend euro (0,5 fte) besparen door de inzameling van Olie-Water-Slib onder te brengen bij de afdeling afvalverwerking en samen te voegen met de inzameling van gevaarlijk afval.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

5 2 *Loket beheer en verkeer* Stadsbeheer en de Milieudienst hebben beiden een meldingenloket die elkaar, indien nodig, ondersteunen in de werkzaamheden. We willen ze fysiek samenvoegen zodat met minder personeel kan worden volstaan. Daarmee kan 50 duizend euro (1 fte) worden bespaard. Het voorstel moet nader worden uitgewerkt.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding. Het samenvoegen van het loket is gekoppeld aan de komst van de beheersdienst.

5 3 *DIA en Bestuursdienst.* Uit efficiency overwegingen verzorgt de DIA sinds jaren de financiële administratie voor de Bestuursdienst. Vanuit deze efficiencygedachte willen we ook de functies Informatiemanagement (IM) én Facilitaire Zaken (FZ) van beide diensten samenvoegen en onderbrengen bij de DIA. De besparing die we hiermee kunnen realiseren bedraagt 65 duizend euro. Het betreft 1,2 fte. Dit is een aanvulling op de pijofach taakstelling

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

EFFICIENCYMAATREGELEN (INTERN)

6 Efficiency personeel en loonkosten (1,885 miljoen euro, 4,5 plus pm fte)

Naast het concentreren van verschillende P&O beheertaken, willen we op verschillende manieren de inzet van ons personeel en loonkosten nog efficiënter maken.

6.1 Uitstroom oud/ instroom jong personeel

Oorspronkelijk voorstel

In de periode 2011-2014 stroomt een groep medewerkers uit de organisatie vanwege pensioen of FPU. Een deel van deze functies wordt niet opnieuw ingevuld. De opbrengsten hiervan worden ingezet voor realisatie van een aantal bezuinigingsmaatregelen in het pakket (bv. PIOFACH). Een aantal functies kan worden ingevuld door jonge medewerkers. Op basis van een voorlopige raming kan dit een besparing opleveren van circa 1 miljoen euro, vanwege de lagere loonkosten van jonger personeel. Inmiddels is een concernlijst opgesteld van 207 medewerkers die uitstromen en wordt in afstemming met de diensten per medewerker/functie een aantal zaken nader onderzocht:

- Vaststellen financieringsbron (gemeentelijke middelen ja/nee);
- Takenpakket analyseren op mogelijkheid tot vervallen, mogelijkheid voor instroom van een jongere en/of efficiënter in te richten.

De mogelijkheden om medewerkers te stimuleren om eerder met FPU te gaan zijn beperkt vanwege de landelijke afschaffing van de gemeentelijk FPU. De categorie van medewerkers die nog in aanmerking komt voor de oude FPU regeling (geboren voor 1950) is beperkt. Tot slot constateren we dat de meeste uitstroom vanaf 2014 zal plaatsvinden, waardoor de mogelijke opbrengsten van deze maatregel in deze bezuinigingsperiode verder onder druk komen te staan. We werken deze maatregel verder uit en informeren uw raad daarover in de volgende voortgangsrapportage.

Stand van zaken uitwerking

In de periode 2011-2014 gaan 207 medewerkers met pensioen. Op basis van nader onderzoek (zowel kwalitatief als kwantitatief) moet duidelijk worden hoe en in welke mate de beoogde maatregel is te realiseren. Met deze analyse is gestart. Onderdeel van dit onderzoek is een analyse per medewerker en ook per functie van het betreffende takenpakket. Het onderzoek en de daarbij horende analyse worden oktober 2011 afgerond.

Op basis van voorlopige cijfers constateren wij risico's met betrekking tot het realiseren van het volledige bezuinigingsbedrag. Daarvoor zijn de volgende oorzaken:

- o Een deel van de vertrekkende medewerkers wordt niet of slechts gedeeltelijk uit algemene middelen betaald;
- o Vertrek van medewerkers lijkt ook te worden ingezet voor het realiseren van andere voorstellen (o.a. PIJOFACH, autonome uitstroom SOZAWE) of bezuinigingen op de bedrijfsvoering van diensten;
- o Sommige functies worden vervuld door een boventallige of gedetacheerde medewerker die bij uitstroom geen netto-besparing opleveren. Dit geldt ook voor de medewerkers die in aanmerking van FPU komen. Deze medewerkers kosten de gemeente nog steeds geld bij uitstroom, waardoor de besparing door inzet van jonge medewerkers teniet wordt gedaan.

Verder constateren wij dat de meeste uitstroom als gevolg van (pre) pensioen vanaf 2014 zal plaatsvinden. Ook dit feit levert een realiseringsrisico op voor deze maatregel.

Het genoemde onderzoek en de daarbij horende analyse moeten uitwijzen of het volledige te bezuinigen bedrag kan worden gerealiseerd.

6.2 *Uitzendkrachtenpool/ projectleiderspool*

Oorspronkelijk voorstel

We willen de inhuur van uitzendkrachten beperken door binnen de eigen organisatie een vaste groep medewerkers onder te brengen in een uitzendkrachtenpool/projectleiderspool. Hiermee kan 0,5 miljoen euro worden bespaard. De uitzendkrachtenpool/projectleiderspool is in de tweede helft van 2011 operationeel.

Stand van zaken uitvoering

De uitwerking vindt plaats door aan te sluiten bij het huidige team Projectondersteuning van de afdeling Algemeen Informatie Management (AIM) van de DIA. Een aantal van de meer generiek inzetbare projectleiders is daar werkzaam. In de tweede helft van 2011 vindt besluitvorming plaats over de projectleiderspool. De eerste tranche van deze bezuiniging 0,1 miljoen in 2012 wordt naar verwachting incidenteel gerealiseerd.

6.3 *Efficiency uitvoerende taken P&O* We kunnen circa 1 fte besparen (50 duizend euro) door bij de DIA de komende jaren meer en beter gebruik te maken van hulpmiddelen – zoals Emis/Plaza – waardoor minder inzet van P&O nodig is. Door handmatige werkprocessen te automatiseren, bv. bij ziekteverzuim en digitalisering verlofkaart. Er is mogelijk sprake van een gedeeltelijke overlap met maatregel 1.1. Dit is een aanvulling op de Pijofach taakstellingen.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

6.4 *Minder papieren salarisstroken* We gaan alleen nog salarisstroken naar medewerkers versturen als er een mutatie heeft plaatsgevonden (10 duizend euro).

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

6.5 *Budgetten uitzendkrachten structureel verlagen* Bij de DIA kunnen een aantal budgetten voor uitzendkrachten worden bespaard door de werkzaamheden anders in te vullen bij enkele afdelingen (130 duizend euro).

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

6.6 *Personeelsreductie, vacatureruimte* Bij de DIA en de MD schrappen we een aantal restantvacatures (195 duizend euro).

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

7. Factor incidenteel in nominale compensatie verlagen (1 miljoen euro)

In de nominale compensatie die jaarlijks aan diensten wordt verstrekt wordt 0,68% over de loonsom vergoed voor compensatie van periodieken en dergelijke. Wij stellen voor deze vergoeding te verlagen tot 0,5% omdat een toenemend deel van de medewerkers op het maximum salaris zit.

Stand van zaken uitwerking
Wordt gerealiseerd

8. Sturen op autonome uitstroom (525 duizend euro, 15 fte)

Oorspronkelijk voorstel

Aan de hand van de leeftijdsopbouw van ons personeelsbestand hebben we de inschatting gemaakt dat bij Sozawe 15 medewerkers gebruik kunnen maken van de FPU. Hierbij gaat het voor de helft om functies die komen te vervallen of waarvoor op dit moment al efficiencymaatregelen worden getroffen zodat ze niet meer opgevuld hoeven te worden.

We stellen een overzicht op van de functionarissen die tot de groep uitstromers behoren. Dan moet het volgende gebeuren:

- Vaststellen financieringsbron (gemeentelijke middelen ja/nee);
- Takenpakket analyseren op mogelijkheid tot vervallen of efficiënter in te richten;
- In bepaalde gevallen zal stimulering plaats moeten vinden om medewerkers van de FPU gebruik te laten maken. Hiertoe zal een beroep worden gedaan op het gemeentelijke frictiebudget.

Stand van zaken uitwerking

Inmiddels is gestart met de uitwerking van dit voorstel. Daarbij wordt allereerst bepaald welke medewerkers behoren tot de groep uitstromers. Vervolgens zullen op basis van financieringsbron en mogelijkheden om het takenpakket efficiënter in te richten of te laten vervallen naar medewerkers voorstellen worden gedaan. Daarbij kan het noodzakelijk zijn om in specifieke gevallen medewerkers te stimuleren om van de FPU gebruik te maken. Waar mogelijk zal een beroep worden gedaan op het gemeentelijke frictiebudget.

Na de zomer van 2011 verwachten wij voldoende inzicht te hebben in de concrete resultaten en eventuele realiseringsrisico's.

9. Efficiency Bedrijfsvoering (650 duizend euro, 5,1 fte)

Op het gebied van de bedrijfsvoering kunnen we door een aantal efficiencymaatregelen circa 650 duizend euro besparen. Het gaat om de volgende maatregelen.

- 9.1 De dichtheid van kantoorwerkplekken (pc's en laptops) is in onze gemeente relatief hoog (4000 werkplekken op 3000 medewerkers). Het vorige bezuinigingspakket bevatte een voorstel om het aantal werkstations met 500 te verminderen. We stellen voor dit op te hogen omdat we de invoering van het nieuwe werken gaan onderzoeken. We schatten vooralsnog in dat we daarmee 500 werkstations extra kunnen schrappen. In totaal komt deze maatregel dan op 300 duizend euro

Stand van zaken uitwerking

De voorgestelde vermindering van het aantal werkplekken wordt gerealiseerd door medewerkers de beschikking te geven over of een desktop of een laptop. Hiermee komt een eind aan de situatie dat medewerkers kunnen beschikken over zowel een desktop als een laptop. Deze keuze leidt tot een besparing op de aanschafkosten en de beheerswerkzaamheden. Op dit moment vindt uitwerking van het voorstel plaats en worden de gevolgen voor de verschillende organisatieonderdelen in beeld gebracht.

9.2 Verminderen aantal telefoontoestellen

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

9.3 Op het gebied van bedrijfsvoering kunnen we bij RO/EZ een besparing realiseren van 150 duizend euro. Het betreft huismeesterstaken, facilitaire zaken, informatievoorziening, DIV, Juridische Zaken, het wagenpark en ICT.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

9.4 Vervalt, het voorstel overlapt met voorstel 9.1. De gemiste opbrengst vinden we in de verhoging van het voorstel 9.1.

9.5 Bij de Bestuursdienst kan de secretariële ondersteuning worden teruggebracht, waarmee we 100 duizend euro kunnen besparen.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

10. Taakstellende bezuiniging i-functie (200 duizend euro, 2,5 fte)

We hebben onderzoek gedaan naar de informatiefunctie bij de gemeente. Op grond hiervan zal deze worden aangepast. Wij verbinden aan de uitwerking van deze aanpassing een taakstellend bedrag van 200 duizend euro.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

11. Anders financieren programma SHV (340 duizend euro, fte pm)

Oorspronkelijk voorstel

Door op het reguliere beheerprogramma te besparen, kunnen activiteiten uit het programma Schoon Heel Veilig daarin worden meegenomen. Het gaat hier bijvoorbeeld over bewonerswensen (korte metten acties), verwijderen graffiti op niet-overheidsgebouwen en activiteiten uit het huiskamerproject. We schrappen de activiteiten niet, maar financieren ze via het reguliere beheerprogramma. De ontwikkelde werkwijze zal worden geïncorporeerd in het bestaande onderhoudsprogramma. Dit levert een besparing op van 340 duizend euro.

Stand van zaken uitwerking

Deze bezuiniging is gerealiseerd. Daarbij zijn de uitgangspunten van Schoon, Heel en Veilig zoveel mogelijk in de reguliere werkprocessen meegenomen. Het project Lentekriebels en het Huiskamerproject worden ondanks de bezuiniging voortgezet. Daarnaast blijven we inzetten op burgerparticipatie bij beheer en onderhoud. Uiteraard zullen we de gevolgen van de bezuiniging SHV in de komende jaren wel merken. Het effect van de maatregel is wel dat bijvoorbeeld de openbare ruimte minder snel kan worden aangepast aan de wensen die leven bij burgers en gebruikers

12. Efficiëntie Zelfstandigen/WWIK (280 duizend euro, 4 fte)

Oorspronkelijk voorstel

We gaan bekijken hoe we de werksoort Zelfstandigen/WWIK kunnen integreren in de nieuwe organisatie van SOZawe. Daaraan geven we een efficiëntietaakstelling mee.

Met de uitvoering van verschillende regelingen die zich richten op startende en gevestigde zelfstandige ondernemers (inclusief kunstenaars) is een inzet gemoeid van 18,4 fte. Door een gerichte aanpak denken we het beslag op de gemeentelijke middelen met 280 duizend euro te verminderen. Deze aanpak bestaat uit twee onderdelen:

- efficiëntie binnen dienstverlening door de methodiek van klantmanagement ook toe te passen op de afdeling Zelfstandigen;
- uitbreiding regiofunctie waardoor schaalvoordelen optreden

Stand van zaken uitwerking

Per 1 januari 2012 wordt de WWIK afgeschaft. Afschaffing van de WWIK leidt ertoe dat een deel van de grondslag van het voorstel verdwijnt. De maatregel "efficiënter werken" heeft hierdoor geen opbrengst.

Voor het onderdeel uitbreiding regiofunctie lijken er kansen te liggen. De omvang daarvan en de opbrengsten zijn onderwerpen van nader onderzoek. Een eventuele opbrengst zal niet voldoende zijn om het volledige bedrag van 280.000 euro te realiseren.

Het uitvoeren van de BBZ, IOAZ en WWIK zijn specialistische taken voor specifieke doelgroepen. In een recentelijk opgesteld advies is bekeken of wij de werkzaamheden voor andere gemeenten in de regio kunnen gaan uitbreiden. Daar blijken kansen te liggen. Hiermee kunnen inkomsten worden gegenereerd. Door de schaalvoordelen zullen de werkzaamheden voor derden en de 'eigen' werkzaamheden efficiënter uitgevoerd kunnen worden.

Actualisatie per 23/5/11

In 2012 zal de helft van het oorspronkelijke bedrag worden gerealiseerd. Bij het zoeken naar alternatieven zal onder andere gekeken worden naar de meeropbrengst van het volledig ambtelijk horen bij de afhandeling van bezwaar en beroep.

13. Verlaging concernbijdrage aan de DSW/iederz (700 duizend euro)

Oorspronkelijk voorstel

De jaarlijkse concernbijdrage aan iederz bedraagt vanaf 2011 ca. 3,8 miljoen euro. We willen het exploitatietekort van de dienst in de periode 2011-2014 verantwoord terugdringen. Er zijn echter grote onzekerheden over de omvang en de effecten van aangekondigde rijkskortingen op korte en lange termijn. We zijn genooddaakt om de rijkskortingen voor 2011 op te compenseren met nieuw beleid. Het is nog onduidelijk wat de effecten van het rijksbeleid zijn voor de jaren erna.

Aan de andere kant leiden overige bezuinigingsmaatregelen, met name op beheer, tot een negatief effect op de exploitatie van iederz. Bij het bepalen van de bezuinigingstaakstelling van 700 duizend euro hadden we hier al, op basis van indicatieve informatie, rekening mee gehouden. Maar dit effect zou wel eens groter kunnen zijn dan ingeschat.

Vanwege beide ontwikkelingen zullen we het bezuinigingsvoorstel voor 2012-2014 nader onderzoeken en afwegen. We komen daar in de voortgangsrapportage in het voorjaar 2011 op terug.

Stand van zaken uitwerking

Ook voor iederz zijn de gevolgen door de vermindering van het wsw- en participatiebudget groot. Het subsidieresultaat laat een sterk verwacht tekort zien door de vermindering van het wsw budget en dat kan niet goed worden gemaakt met het uitvoeringsresultaat iederz. Iederz verwacht mede door het wegvallen van het participatiebudget een uitvoeringsresultaat van 0.

Dit omdat ze minder vergoedingen krijgt (via het participatiebudget) voor haar re integratieactiviteiten.

Daarnaast kan iederz het participatiebudget gebruiken om sw'ers extern aan het werk te helpen. Vermindering van het participatiebudget is daarom ook van invloed op het subsidieresultaat van iederz. Immers iederz kan verdienen aan het extern bemiddelen van sw cliënten. Het subsidieresultaat loopt de komende jaren terug, tot een tekort van 7,5 in 2012 tot bijna 12 miljoen euro negatief in 2015.

In het meerjarenbeeld geldt de aanname dat het uitvoeringsresultaat 0 is. Dit is niet vanzelfsprekend en zal alleen gerealiseerd kunnen worden als er verdere zware bezuinigingen worden doorgevoerd en de commerciële omzet gehandhaafd blijft c.q. een groei te zien geeft. In 2011 heeft iederz maatregelen doorgevoerd die tot een resultaatverbetering van 1,2 miljoen euro moeten leiden, 13% beter dan begroot. Getracht is daarbij de ontwikkelings- en begeleidingsmogelijkheden van medewerkers zoveel mogelijk te ontzien. De financiële druk op de exploitatie is echter zo groot dat dit niet altijd mogelijk is. De voorstellen worden voorgelegd aan OR en college van B&W."

14. Efficiencytaakstelling RO/EZ (1 miljoen euro, fte pm)

Oorspronkelijk voorstel

Bij de dienst RO/EZ willen we kritisch kijken naar de taken, de werkwijze en de financiering van de werkzaamheden van de verschillende afdelingen. Deze verkenning willen we in 2010 uitvoeren. In het voorjaar van 2011 zullen we hier besluiten over nemen. We willen hiermee een taakstellende bezuiniging realiseren van 1 miljoen euro.

Stand van zaken uitwerking

In de contourennota 'Waarom en hoe RO/EZ anders gaat werken' is voor ruim 1,05 miljoen aan bezuinigingen opgenomen. Het voorstel is om de helft van de bezuinigingen te realiseren door de reductie van het aantal leidinggevenden en de andere helft door een overall taakstelling van 2,5% op de formatie. De contourennota ligt nu voor advies bij de OR en zal daarna in procedure worden gebracht.

We verwachten een vertraging in de realisatie van deze taakstelling, omdat de te bezuinigen formatie niet direct weg is, er zal eerst sprake zijn van boventalligheid.

15. Overige efficiency maatregelen (355 duizend euro, fte pm)

15.1 *Buitendienst Geografische Informatievoorziening (RO/EZ)* – Wegens technische ontwikkelingen kan de buitendienst van de Geografische Informatievoorziening met minder personeel, we besparen daarmee 55 duizend euro.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd.

15 2 Bureau Woonwagenzaken (RO/EZ)

Het bureau woonwagenzaken samen met de woonschepenhaven, het kermisterrein, Bruilwering en Beheer onconventioneel wonen, onderbrengen bij de afdeling wonen. De secretariaten kunnen daardoor worden gecombineerd. Dit levert een besparing op van 50 duizend euro.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

15.3 Muziekschool (OCSW)

Als gevolg van een nieuwe CAO stijgt de komende jaren de normjaartaak van het personeel van de Muziekschool. Deze stijging zal zich de komende jaren stapsgewijs voordoen. Het aantal lessen dat een docent binnen de betrekkingsomvang kan geven stijgt daardoor. Dat betekent dat meer lessen kunnen worden gegeven tegen dezelfde kosten. Dit genereert extra inkomsten. Verder kan er door een andere aansturing bezuinigd worden op het management (50 duizend euro).

Stand van zaken uitvoering

Zie 15.4

15.4 Samenwerking van het Kunstencentrum en de Muziekschool (OCSW)

Oorspronkelijk voorstel

Samenwerking tussen het Kunstencentrum en de Muziekschool kan tot besparingen leiden. Bij de dienst OCSW zijn besparingen mogelijk bij de ondersteunende afdelingen (50 duizend euro), doordat de overleg- en afstemmingsmomenten worden beperkt tot subsidieafspraken en verantwoording in het kader van de subsidierelatie.

De Muziekschool en het Kunstencentrum zullen op korte termijn verzocht worden om met een inhoudelijke visie te komen op de samenwerkingsmogelijkheden en een voorstel te maken voor een plan van aanpak. Aan de hand hiervan doen we u begin 2011 een voorstel.

Stand van zaken uitwerking

Zoals aangekondigd is aan de beide instellingen verzocht om met een inhoudelijke visie te komen op de samenwerkingsmogelijkheden en een voorstel te maken voor een plan van aanpak. Daarbij is meegegeven dat die samenwerking in totaal een besparing op moest leveren van 210.000. Het bedrag van 210.000 is opgebouwd uit 50.000 van het oorspronkelijke voorstel samenwerking Kunstencentrum en Muziekschool en de afzonderlijke bezuinigingsvoorstellen voor de Muziekschool (15.3, en 65.2). Kunstencentrum en Muziekschool hebben de afgelopen maanden een oriëntatie uitgevoerd op de mogelijkheden tot intensieve samenwerking. Het resultaat legden zij vast in een document, getiteld *Bezuinigen naar meer kwaliteit*. Hierin gaan de directies in op het gezamenlijke toekomstperspectief, de beoogde doelen en resultaten van de samenwerking, missie en visie, en de personele en financiële consequenties. Ook is onderzocht of bij die samenwerking de een bezuinigingsbedrag van 210.000 is te realiseren. In het document *Bezuinigen naar meer kwaliteit* is dan ook uitgegaan van een jaarlijkse bezuiniging van 210.000 euro vanaf 2012. In onze brief van 17 februari 2011 (OS 11.2522423) hebben wij u daarover geïnformeerd. Door de Ondernemingsraad van de dienst OCSW worden een aantal kanttekeningen geplaatst, wij zijn hierover in gesprek.

De planning is dat er rond de zomer een uitgewerkt plan ligt hoe de samenwerking vorm krijgt en wordt ingevuld. Vervolgens zal een voorstel aan uw raad worden voorgelegd.

Consequenties van de maatregel

De consequenties van de maatregel zijn onderdeel van het uitgewerkte plan dat rond de zomer beschikbaar is. De verwachting is dat de consequenties voor de burgers minder zullen zijn dan bij de uitwerking van de eerdere drie afzonderlijke voorstellen

16. Minder wethouders (320 duizend euro, 2,5 fte)

De Bestuursdienst heeft in 2006 extra budget ontvangen voor één bestuursadviseur, één secretaresse, één halve woordvoerder en bijkomende kosten. Nu er weer 5 voltijd wethouders zijn kan dit extra budget weer vrijvallen. Dit levert 320 duizend euro op.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

17. Griffie (400 duizend euro, 2 fte)

De griffie heeft al voor 300 duizend euro aan voorstellen uitgewerkt. Het betreft onder andere lagere accountantskosten, formatiereductie en verlaging van enkele budgetten van uw raad en de griffie. Daarnaast vragen wij uw raad en de griffie nog voor 100 duizend euro aan aanvullende voorstellen uit te werken om een evenredige bijdrage te leveren aan de bezuinigingstaakstelling.

Stand van zaken uitwerking

2011 wordt gerealiseerd, 2012 en 2013 in voorbereiding.

18 Technische correcties op de bezuinigingsvoorstellen (- 4,1 miljoen euro)

18.1 *Risico's* Het realiseren van de interne efficiencymaatregelen is geen gemakkelijke opgave. Het risico bestaat dat we niet alle maatregelen op het nu geschetste niveau kunnen realiseren. Om dit risico op te vangen verminderen we de opbrengst met 500 duizend euro.

18.2 *Weglekeffecten* Bij de geselecteerde maatregelen bij de bedrijfsvoering lekt een deel weg naar tarieven, projectbudgetten en verrekeningen met derden. Dit telt op tot ongeveer 3,6 miljoen euro. Dat is niet erg, want het leidt tot een "goedkopere overheid" voor burgers en bedrijven, maar de netto besparing valt lager uit. We hebben deze correctie nog niet verdeeld over de maatregelen, maar als een algemene correctie verwerkt.

Stand van zaken uitwerking

Dit zijn financieel-technische correcties.

18.1 wordt in 2011 ingezet voor compensatie van maatregelen die nog niet zijn gerealiseerd. 18.2 wordt vanaf 2012 ingezet ter dekking van "weglek" bij enkele concernbreed uit te werken maatregelen.

EFFICIENCYMAATREGELLEN (EXTERN)

19. Overdracht vastgoed management aan corporaties (160 duizend euro, 2,0 fte)

Het oorspronkelijke bezuinigingsvoorstel hield in dat we het beheer en onderhoud van het maatschappelijk vastgoed wilden overdragen aan corporaties. Ondertussen hebben we organisatiebreed gekeken naar vastgoedmanagement. We hebben voorstellen gemaakt voor de toekomstige organisatie van het vastgoedmanagement (kern, strategisch en maatschappelijk vastgoed). We willen daar dit voorstel bij betrekken.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

20. Uitbesteding bezwaar en beroep (115 duizend euro, 1,7 fte)

Oorspronkelijk voorstel

Wanneer een burger het niet eens is met een besluit van de gemeente, dan bestaat de mogelijkheid om hiertegen bezwaar aan te tekenen. De onafhankelijke commissie voor de bezwaar en beroepsprocedures blijft in dit voorstel bestaan. De ambtelijke advisering en voorbereiding van deze commissie willen we uitbesteden. We zoeken dit jaar uit wat de feitelijke besparing is die we kunnen realiseren. Begin 2011 hebben we dat in beeld.

Stand van zaken uitwerking

In de afgelopen periode is onderzoek gedaan naar de wijze waarop dit voorstel kan worden uitgewerkt. Uit dit onderzoek wordt duidelijk dat uitbesteding tot een opbrengst leidt. Tegelijkertijd is duidelijk dat ook bij uitbesteding inzet vanuit de dienst nodig blijft. Dit komt doordat een restproces overblijft. Volledige uitbesteding zoals eerder voorgesteld is op dit moment geen optie. Als alternatief is de volgende variant uitgewerkt. In die variant worden de werkzaamheden van medewerkers die bezwaar en beroep ondersteunen en die uitstromen uitbesteed. Dit levert enerzijds een besparing op en anderzijds wordt ervaring opgedaan met uitbesteding van de betreffende werkzaamheden. Met deze werkwijze ontstaat inzicht in de mogelijke risico's. Vanwege de schaal van de uitbesteding blijven die risico's echter beheersbaar. Met deze variant wordt een deel van het te bezuinigen bedrag gerealiseerd. Voor het resterende deel gaan we op zoek naar alternatieven.

Actualisatie

We hebben de variant van uitbesteding onderzocht waarbij het werk wordt uitbesteed van de medewerkers die uitstromen. Met geleidelijke uitbesteding wordt echter geen besparing gerealiseerd van € 115.000,-. Externe aanbieders kunnen alleen significant goedkoper werken dan SOZAWE wanneer grote aantallen bezwaarprocedures worden uitbesteed. Het break-even point ligt tussen de 250 en 300 dossiers. Bij een geleidelijke uitbesteding zal pas een besparing optreden nadat de bezetting is teruggebracht met 3 fte. Uit het verloop onder het personeel van de afgelopen vijf jaar blijkt dat gemiddeld 1 medewerker per jaar de dienst verlaat. Deze maatregel levert dus pas na drie jaar winst op.

Daarnaast is bekeken welke rol de commissie moet krijgen. Er zijn twee mogelijkheden:

- volledig afschaffen van de commissie. Dit levert een besparing op van €38.000,- aan vacatiegelden en 1½-2 fte
- een mengvorm tussen ambtelijk horen en horen door een externe commissie. Dit levert een besparing op van €20.000,- aan vacatiegelden en 1 – 1½ fte.

Wij zullen nog een besluit moeten nemen over de rol die de commissie in de toekomst krijgt bij de afhandeling van bezwaar en beroepsprocedures.

Status: voorbereiding deels afgerond

21. Efficiënter gebruik voorzieningen WSR (50 duizend euro, 0,2 fte)

Door met sportverenigingen afspraken te maken over samenwerken bij het gebruik van sportvoorzieningen is een efficiënter gebruik van voorzieningen mogelijk.

Er wordt vanuit verenigingen druk uitgeoefend om bestaande voorzieningen uit te breiden en eventueel nieuwe voorzieningen aan te leggen en/of te bouwen. Het voorstel leidt niet tot directe bezuinigingen op de exploitatie, maar is gericht op het verminderen van die druk en het voorkomen/verminderen van extra investeringskosten in de toekomst. Nader onderzoek is nodig om te bepalen waar samenwerking nodig en mogelijk is en hoe die samenwerking er uit moet zien.

Stand van zaken uitwerking
Nog in voorbereiding

22. Martiniplaza / SB/OP (200 duizend euro, pm fte)

Wij willen onderzoeken welke mogelijkheden er zijn tot samenwerking tussen de werkmaatschappij Schouwburg/ Oosterpoort van OCSW en de Martiniplaza, op de terreinen programmering en planning, administratie en management. Hieraan verbinden wij een bezuinigingstaakstelling.

Stand van zaken uitwerking
Nog in voorbereiding

23. Uitbesteden ombudsfunctie (200 duizend euro, 2,4 fte)

De stad heeft een eigen ombudsinstituut. Veel andere gemeenten zijn aangesloten bij de ombudsman in den Haag. Als wij dat ook doen, dan is er een besparing op de ombudsfunctie te realiseren. We willen dit in 2014 realiseren. Het huidige budget van het ombudsinstituut bedraagt ca. 260 duizend euro. De raad heeft gevraagd om na te gaan of het mogelijk is de besparing te realiseren door regiogemeenten ook gebruik te laten maken van ons ombudsinstituut. De regiogemeenten zijn met uitzondering van Leek, De Marne en Ten Boer, allemaal al aangesloten bij het goedkopere landelijke instituut. Aansluiting bij ons instituut zou de regiogemeenten meer geld kosten. Daarom is dit niet haalbaar en hebben we het voorstel gehandhaafd.

Stand van zaken uitvoering

Deze maatregel is na besluitvorming in de raad geschrapt. **Bij de begroting 2012** zullen wij u een vervangend voorstel voorleggen

BEDRIJFSVOERING EN PERSONELE VOORZIENINGN

24. Versobering inkoop goederen en dienstverlening (3,5 miljoen euro, pm fte)

Oorspronkelijk voorstel

Besparingsmogelijkheden zien wij op het gebied van aanbesteden (nieuwe productgroepen/ verlenging contractduur); contractbeheer (versobering/standaardisatie; betere naleving; betere sturing en uitputting contracten; sturen op budgetten); stroomlijning organisatie (centrale aanpak en verbreding door samenwerking met derden).

Dat betekent dat de kaders waarbinnen inkoop zich voltrekt verder moeten worden aangescherpt. Besparingsmogelijkheden zien we vooral door bij aanbestedingen scherper te sturen op de te stellen eisen en waar mogelijk in te steken op een soberder en meer gestandaardiseerd eisenpakket eventueel in combinatie met budgetsturing. We gaan ook een centralere en meer gecoördineerde aanpak invoeren.

Stand van zaken uitwerking

De besparing van 400 duizend euro voor het jaar 2011 is voor een bedrag van 300 duizend euro gerealiseerd. De resterende 100 duizend euro zal dit jaar nog worden gerealiseerd. Voor de daaropvolgende jaren is een plan van aanpak in voorbereiding voor een onderzoek naar de invulling van volledige taakstelling van 3,5 miljoen euro. Dit plan van aanpak stellen wij binnenkort vast. Op basis van het plan van aanpak vindt onderzoek plaats naar de invulling van de totale taakstelling. Dit onderzoek wordt naar verwachting rond de zomer afgerond. Op basis van de uitkomsten zullen wij besluiten nemen over de wijze waarop de bezuiniging kan worden ingevuld en/of op welke onderdelen nader onderzoek nodig is.

Daarbij zullen ook eventuele nadere onderzoeks- en implementatiekosten worden betrokken. Binnen het kader van het onderzoek zal ook aandacht worden besteed aan eventuele risico's die er zijn ten aanzien van het realiseren van de volledige besparing.

25. Minder interne dienstverlening P&O gerelateerd (300 duizend euro)

25.1 *Onttrekking resterend deel budget Regeling WGA* Wij verwachten dat het budget Wet Gedeeltelijk Arbeidsongeschiktheid structureel met 260 duizend euro kan worden verlaagd vanaf 2011. Het budget was in 2009 975 duizend euro, hierop is 300 duizend euro in mindering gebracht voor de invulling van bezuinigingen 2007-2010. Voor uitvoeringskosten van de WGA resteert er dan nog circa 300 duizend euro.

Stand van zaken uitwerking
Wordt gerealiseerd

25.2 *Bedrijfsvoering MD Personeel in balans* In de begroting van de Milieudienst is 150 duizend euro opgenomen voor projecten in het kader van meester-gezel constructies en/of plaatsen van mensen, die verder afstaan van de arbeidsmarkt. Door gebruik te maken van vacatureruimte en in te leveren op de ambities kan hierop 40 duizend euro worden bezuinigd.

26. Bedrijfsvoering en personele voorzieningen (3,06 miljoen euro, 4,3 fte +pm)

Oorspronkelijk voorstel

We hebben de diensten gevraagd kritisch te kijken naar de budgetten voor de bedrijfsvoering en de personele voorzieningen. Dat heeft geleid tot veel voorstellen die we hier hebben samengevoegd. Om te voorkomen dat er ongelijkheid tussen medewerkers ontstaat, worden de voorstellen voor alle diensten, op een gelijke wijze concernbreed genormeerd en uitgewerkt. Daaraan hebben we een extra taakstelling verbonden.

Momenteel worden een aantal voorstellen nader uitgewerkt en mogelijke opbrengsten in kaart gebracht. Het betreft:

- besparen op kosten bedrijfskantines;
- afschaffen bedrijfsfitness;
- beperken of schrappen van de catering faciliteiten;
- beperken of afschaffen personeelsuitjes;
- afschaffing attenties personeel (bv. kerstpakketten)

De overige maatregelen zoals de stimulering van koop verlof en schrappen onbetaald verlof vereisen een aanpassing van het huidige cafetaria model en zullen in nauw overleg met de medezeggenschapsorganen worden uitgewerkt.

Stand van zaken uitwerking

Beperking van de externe inhuur en flexibele schil heeft consequenties voor de organisatie. Er is minder ruimte voor inhuur van specialistische en vakmatige kennis die Groningen wel grotendeels, maar redelijkerwijs niet volledig in huis wil hebben. Te denken valt aan specifieke financiële deskundigheid, advisering ten aanzien van automatiseringsvraagstukken, specialistische projectleiders voor exploitatieplannen van de dienst RO/EZ e.d. Ook is er minder capaciteit voor het uitvoeren van werkzaamheden bij piekbelastingen of bij onvoorzienbare capaciteitsproblemen, bijvoorbeeld ter vervanging bij ziekte. Dit kan consequenties hebben voor de werkdruk bij medewerkers.

Tevens merken wij op dat uitvoerende diensten zoals SOZAWE, OCSW, RO/EZ, Milieudienst en de HVD alleen doelmatig kunnen opereren als zij bij piekbelastingen een beroep op externe inhuur/flexibele schil kunnen doen.

Een aantal voorstellen is inmiddels gerealiseerd. Voor een ander deel van de voorstellen is de bezuiniging gedeeltelijk gerealiseerd en worden verder uitgewerkt. De uitwerking van de overige voorstellen vindt momenteel plaats. Zoals in het voorstel is aangegeven worden de voorstellen voor alle diensten, op een gelijke wijze concernbreed genormeerd en uitgewerkt. Dat is nodig om te voorkomen dat er bij de gemeente Groningen als werkgever ongelijkheid tussen medewerkers ontstaat.

Bij ons voorstel - beperken voor inhuur externen en voor de "flexibele schil" - hebben wij al gewezen op de consequenties voor de organisatie. Tijdens de uitwerking is gebleken dat invoeren van dit voorstel consequenties heeft voor de omvang van uit te voeren taken en mogelijk (beperkte of gedeeltelijke) sluiting van voorzieningen. Ook is er sprake van zgn. wegleffecten omdat met een aantal taken inkomsten worden gegenereerd die dan komen te vervallen. In de komende periode wordt het voorstel uitgewerkt en ontstaat een beter beeld van de gevolgen van het realiseren van dit voorstel.

Tot slot is bij de uitwerking is geconstateerd dat er op een aantal onderdelen mogelijk sprake is een samenloop met andere en door diensten ingebracht voorstellen. Dit maakt de uitwerking complexer dan eerder was voorzien. Daarnaast is er mogelijk sprake van realiseringsrisico's. Bij de uitwerking zal dit in beeld worden gebracht. Bij een volgende tussenrapportage verwachten wij zicht te hebben op de concrete uitwerking van de voorstellen. Wij zullen u dan informeren over de voortgang.

Voorstellen voor afschaffen fitness en personeelsreizen zijn nagenoeg uitgewerkt. Deze zullen aan de COR voor inspraak worden voorgelegd. Ook voor versoberen Catering verwachten wij op korte termijn een voorstel voor inspraak gereed te hebben. Daarnaast wordt er nog gewerkt aan een voorstel voor beperken inhuur derden. Er is nog een realisatie risico voor de taakstellingen 2011 van maximaal 660 duizend euro en in 2012 van maximaal 1,5 miljoen euro.

27. Programma BoSs (300 duizend euro)

Door kritisch door het programma BoSs (bedrijfsvoering, organisatieontwikkeling en stad en stadhuis) te lopen willen we 0,3 miljoen euro van de beschikbare 4,2 miljoen euro vrijmaken. Het resterende budget is o.a. nodig om de komende jaren de nodige projecten te realiseren voor de bezuiniging op de PIJOFACH-functies. Deze projecten komen vooral tot stand vanuit het programma BoSs.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd.

BESPARING OP/DOOR DIENSTVERLENING (EXTERN)

28. Minder gebruik gezinsbode (150 duizend euro)

Oorspronkelijk voorstel

Sinds juni 2009 kunnen gemeenten ervoor kiezen bekendmakingen (o.a. kap- en bouwvergunning) via het internet openbaar te maken. Jaarlijks wordt voor circa 380 duizend euro uitgegeven aan het inkopen van ruimte bij de Gezinsbode. Door bekendmakingen en algemene verplichtingen via het internet (als primair kanaal!) aan te bieden hoeven we minder

advertentieruimte in te kopen. Hiermee kunnen we jaarlijks een besparing van naar schatting 150 duizend euro realiseren.

Inwoners van de stad zijn meer aangewezen op het internet. Burgers die geen internet aansluiting hebben, missen daardoor de niet wettelijk verplichte informatie.

Stand van zaken uitwerking

In september 2011 is er een plan van aanpak waarin wordt aangegeven op welke wijze de diensten een bijdrage gaan leveren aan de totale taakstelling van 150.000. De bezuiniging zal naar verwachting worden gerealiseerd.

De gemeente zal burgers die niet over een computer beschikken moeten informeren. Dat zal via de andere sturingskanalen (balie, telefoon, brief) en vrije publiciteit moeten gebeuren. Om dit vorm te geven wordt daarvoor in het plan van aanpak plm. € 30.000 incidenteel gereserveerd voor het implementatiejaar 2012. Dat betekent dat in 2012 niet het volledige bezuinigingsbedrag kan worden gerealiseerd.

29. Verkleinen concernbudget onvoorzien (200 duizend euro)

Het concern heeft 0,5 miljoen euro beschikbaar voor onvoorziene uitgaven voor initiatieven uit de stad. Door de definitie voor de kosten die uit dit budget gedekt mogen worden aan te scherpen, moet het mogelijk zijn om het benodigde budget met 0,2 miljoen euro terug te brengen.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

30. Brandweer: duikploeg (500 duizend euro, fte pm)

De Brandweer Stad heeft een duikploeg die ook het westelijk deel van de regio bedient. De veiligheidsregio heeft daarnaast de beschikking over een duikploeg in Delfzijl. Ook is er een duikploeg in Emmen. We willen deze taak in regionaal verband anders organiseren.

We gaan daarvoor samenwerkingsmogelijkheden onderzoeken en/of kijken naar uitbestedingsmogelijkheden. We willen hiermee een bezuiniging van 500 duizend euro realiseren. Het onderzoek naar samenwerking of uitbesteding doen we in het najaar van 2010 samen met de andere gemeenten in de regio. De uitkomsten presenteren we in de voortgangsrapportage bezuinigingen voorjaar 2011.

Stand van zaken uitwerking

Het bestuur van de H&OG heeft een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om de duiktaak anders uit te voeren. De discussie met de betrokken gemeenten binnen de H&OG is op dit moment nog niet afgerond. Zo nodig zullen wij vragen om een alternatief voorstel uit te werken.

31. Bezuinigingen brandweer en GGD via de H&OG (300 duizend euro, pm fte)

Het H&OG bestuur heeft de HVD de opdracht gegeven om een bezuinigingspakket van 1 miljoen euro samen te stellen. Daarmee kan onze bijdrage aan de H&OG met 300 duizend euro worden verlaagd. In het komend najaar levert de directie van de HVD daar de voorstellen voor aan. Het bestuur zal daarover december 2010 of januari 2011 besluiten kunnen nemen.

Stand van zaken uitwerking

Het H&OG bestuur heeft een aantal maatregelen uitgewerkt voor de periode 2011-2015 om de bijdragen van gemeenten te kunnen verlagen en knelpunten in de meerjarenbegroting van de H&OG op te lossen. Het betreft inhoudelijke maatregelen bij de brandweezorg, GGD en

rampenbestrijding. Daarnaast wordt rekening gehouden met het kosten verlagende effect bij de H&OG van de diverse bedrijfsvoeringsmaatregelen in de stad (is deel van onze "weglek"). Wij verwachten met de door het H&OG bestuur uitgewerkte maatregelen onze oplopende taakstelling bij maatregel 31 te realiseren.

In 2011 zal 80 duizend euro worden bespaard, daarmee wordt 30 duizend euro eerder gerealiseerd dan in onze planning is opgenomen.

32. GGD: Officier van Dienst Geneeskundig onderbrengen bij de H&OG (40 duizend euro, pm fte)

Oorspronkelijk voorstel

De HVD heeft 2 Officieren van Dienst Geneeskundig. Eén gefinancierd door de H&OG (waaraan Stad via een bijdrage per inwoner meebetaald) en één door de Stad. Omdat het een regionale functie betreft horen beide functionarissen gefinancierd te worden vanuit de H&OG. De Stad draagt dan alleen via de H&OG-regeling bij aan de 2 Officieren. Dit levert een besparing op van 'tweederde functionaris'.

Stand van zaken uitwerking

In de begroting H&OG wordt dit voorstel meegenomen. Wij verwachten dat de beoogde bezuiniging wordt gerealiseerd.

2.2 Bezuinigingen op de voorzieningen in de stad

33. Stadjerspas (250 duizend euro, pm fte)

De Stadjerspas wordt veel gebruikt door mensen met een laag inkomen en overige inwoners die er een vergoeding voor betalen. Per saldo draagt de gemeente jaarlijks ca 550 duizend euro bij in de kosten. We stellen voor een nieuwe opzet van de Stadjerspas uit te werken met een hogere graad van kostendekkendheid dan nu het geval is. Daarbij zal o.a. gekeken worden naar de organisatorisch opzet, versobering van de marketingactiviteiten en een andere doelgroepbenadering. We willen de Stadjerspas vooral inzetten voor de doelgroepen die de pas nodig hebben. Verwacht wordt dat de kosten met deze maatregelen structureel met een bedrag van 250 duizend euro kunnen worden verlaagd.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding, na het zomerreces komen we met een voorstel.

LEEFOMGEVING

34. Brandweer: maatregelen Oosting/Alders terugdraaien (140 duizend euro, 2 fte)

De formatie bij de afdeling brandpreventie is na de rampen in Volendam en Enschede met 4 fte uitgebreid, voor extra controles en handhaving in de horeca en bij risicobedrijven. Ook is toen de piketfunctie ingesteld, waardoor er 24-uurs beschikbaarheid is van een brandpreventiemedewerker. We brengen de formatie met 2 fte terug. Nog steeds is er dan sprake van een formatie-uitbreiding ten opzichte van de periode daarvoor. De precieze uitwerking van de prioriteiten en de verdere aanpak met een beperktere formatie zal plaatsvinden bij het opstellen van de jaarplannen 2012 (het jaar waarin de bezuiniging gerealiseerd zal worden).

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

35. Minder personeel brugbediening (100 duizend euro, fte pm)

Oorspronkelijk voorstel

We gaan de mogelijkheden onderzoeken voor de invoering van venstertijden voor de brugbediening in de stad. Het idee is dat we dan met minder personeel toe kunnen. Daarbij gaan we ook kijken naar de invoering van bruggeld, net zoals veel andere steden hebben. In totaal willen we hiermee circa 100 duizend euro gefaseerd bezuinigen

Een deel van deze maatregel kunnen we realiseren door in de winter de inzet van brugwachters te verminderen (20 duizend euro). Daarbovenop is een drietal opties: het zomerseizoen beperken tot 2,5 maand (ipv 5 maanden) en in deze 2,5 maand geen zon- en feestdagen en avondbediening meer, de hele week bedienen als zon en feestdagen (konvoovaart) of de bediening in de zomermaanden verkorten tot 16.00 uur.

Deze maatregelen leveren een deel van de besparing op van 56 tot 80 duizend euro.

Afhankelijk van de keuze voor één van de opties is het noodzakelijk om daarnaast bruggeld te innen. Daarvoor gaan we nader onderzoeken hoe de mogelijke opbrengst hiervan zich verhoudt tot de inningskosten. In de volgende voortgangsrapportage, voorjaar 2011, zullen we een nadere uitwerking en een keuze voorleggen.

Stand van zaken uitwerking

We willen de helft van de bezuiniging in 2012 realiseren door efficiëncy maatregelen en het verhogen van de inkomsten. De efficiency realiseren we vanaf 2012 door buiten het vaarseizoen met 1 brugwachter minder te werken. Dit levert 28 duizend euro op. Deze maatregel heeft geen personele consequenties omdat het een uitzendkracht betreft. Daarnaast gaan we werken met een goedkoper uitzendcontract. Dat levert 10 duizend euro op. Verder willen we een vergoeding vragen voor het openen van de brug buiten de reguliere bedieningstijden, opbrengst 12 duizend euro. Hiermee realiseren we de taakstelling van 50 duizend euro in 2012.

Voor 2013 willen wij de dienstverlening versoberen om de resterende bezuiniging van 50 duizend euro in te vullen. Maatregelen om het vaarseizoen in te korten en konvoovaart in te voeren worden op dit moment onderzocht en uitgewerkt. Dit vereist afstemming met diverse partijen, waaronder de provincie en Schuttevaer. Hierna zullen we aan uw raad definitieve voorstellen doen voor 2013.

36. Verruiging grote groen gebieden (835 duizend euro)

Oorspronkelijk voorstel

Het is mogelijk op het beheer van grote groen gebieden te bezuinigen door ze te onderhouden als bos. Eventuele voorzieningen die in het gebied aanwezig zijn, zoals speelvoorzieningen, worden verwijderd en elders gebruikt. Langs wegen, fiets- en wandelpaden worden stroken van +/- 3 meter wel onderhouden op basisniveau. Dit geldt ook langs percelen van derden. Een oppervlakte van 110 ha. zal op deze wijze worden beheerd.

De gebieden die voor verruiging in aanmerking komen worden op dit moment geïnventariseerd en uitgewerkt in een plan. Het eerste deel zal in 2011 worden geïmplementeerd. Voorbeelden hiervan zijn de Boterdiepstrook en het noordelijk deel van het Stadspark. In 2012 volgt tweede fase.

Stand van zaken uitwerking

De bezuinigingstaakstelling voor 2011 (€300.000) is ingevuld. De maatregelen hebben betrekking op het verruigen van gazon- en heestervakken, drie keer per jaar klepelen in plaats van wekelijks maaien, het versoberen van bermen en sloten en een beperkter programma voor groot onderhoud. Op basis van het bezuinigingsvoorstel voor 2011 is geconcludeerd dat een

verdere verruiging van het groen niet haalbaar is, omdat dit de kwaliteit van de stedelijke natuur teveel aantast. Bovendien ontkomen we er dan niet aan om ook het groen in de wijken, dus in de directe woonomgeving van de burgers, te gaan verruigen. We zoeken binnen de budgetten van Stadsbeheer naar alternatieven om invulling te geven aan de bezuinigingstaakstelling voor 2012 (€535.000). Wij komen in de derde voortgangsrapportage hiervoor met nadere voorstellen.

Door de maatregel zullen een aantal grote groengebieden verruigen, waardoor ze minder toegankelijk worden en minder gebruikswaarde krijgen. De sociale veiligheid kan minder worden, net als de ecologische waarde van deze gebieden.

Gevolgen voor de ecologie en communicatie

Zijn in de 1^e voortgangsrapportage 2011 aangegeven.

37. Verlagen vrij budget Stadsdeelbeheerder (80 duizend euro)

Elke Stadsdeelbeheerder heeft een vrij budget om snel te kunnen inspelen op kleine wensen van burgers. Gezien de noodzakelijke bezuinigingen vinden we het verantwoord 30% van dit budget te korten.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd.

WONEN

38. Hypotheek-gemeente-garanties (25 duizend euro)

Gemeenten in Nederland hebben geen achterwachtverplichting meer bij nieuwe hypotheekgaranties. Daardoor kan de bijdrage aan de voorziening claims gemeentegarantie vervallen. Al afgegeven gemeentegaranties blijven wel gegarandeerd.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd.

39. Platform GRAS (20 duizend euro)

De huidige subsidie aan het Platform Gras loopt tot en met 2011. We stellen voor daarna de subsidie te verlagen met 20 duizend euro. We denken dat het platform GRAS met de nog beschikbare subsidie een goed programma voor stedenbouw en architectuur kan realiseren.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd.

40. Verlaging budget stadsdeelprogramma (500 duizend euro)

Samengevoegd met voorstel 51.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd.

41. Groninger Woonkwaliteit (100 duizend euro)

We willen de inzet van middelen nieuw beleid 2007 Groninger Woonkwaliteit beëindigen. Er zijn verschillende bedragen gereserveerd voor deze post (100 s in 2007 100s in 2008 en 2x 100 i). De meeste middelen zijn ingezet voor o.a. het energiebesparingen bij sociale huurwoningen. De 100 duizend euro incidenteel nieuw beleid uit 2008 is ingezet voor energieneutraal bouwen Meerstad. In totaal is er 200 duizend euro structureel beschikbaar. In de praktijk blijkt dat we dit bedrag jaarlijks niet volledig kunnen wegzetten. Daarom kunnen we de 100 duizend euro structureel uit 2007 bezuinigen.

Stand van zaken uitwerking
Wordt gerealiseerd.

ONDERWIJS

42. Beëindiging subsidie de Jonge onderzoekers (360 duizend euro)

Oorspronkelijk voorstel

Wij beschouwen het aanbod van de Jonge Onderzoekers, in relatie tot aanbod vanuit het reguliere onderwijs, niet als een noodzakelijke voorziening. Daarnaast constateren wij dat de vraag naar het aanbod van de Jonge Onderzoekers in de afgelopen periode minder is geworden. Een aanvullende overweging is dat een stedelijke voorziening als de Jonge Onderzoekers niet meer past in de huidige oriëntatie op een wijksgewijze benadering.

Uw raad heeft ons per motie verzocht om het voorstel nader te onderbouwen en te onderzoeken hoe techniekeducatie meer kostenefficiënt vorm kan krijgen door samenwerking met bijvoorbeeld NDE, Technasium of een andere instelling.

Een geïntegreerd aanbod van technische educatie en natuur- en duurzaamheidseducatie kost ca 180 duizend euro per jaar. Daarmee wordt een aanzienlijk deel van de voorgestelde besparing teniet gedaan. Wij houden daarom vast aan het oorspronkelijke bezuinigingsvoorstel.

Stand van zaken uitwerking

Uit het door de raad gevraagde onderzoek komt naar voren dat er op dit moment vanuit het onderwijs geen vraag is naar een op het onderwijsgericht aanbod van wetenschap & techniek'. Bovendien hebben we geconcludeerd dat de vraag naar techniekeducatie in de vrije tijd gering is en dat de onderzochte alternatieven onvoldoende mogelijkheden bieden. Daarnaast hebben we gezien dat er op het terrein van wetenschap & techniek al veel initiatieven en projecten lopen.

Het voorstel is om vast te houden aan het oorspronkelijke bezuinigingsvoorstel en de subsidie aan De Jonge Onderzoekers Groningen te beëindigen. De huidige onstabiele situatie van De Jonge Onderzoekers Groningen versterkt ons voornemen om de subsidie te beëindigen. Het huidige bestuur heeft namelijk aangegeven op zeer korte termijn terug te treden.

Wij komen hier in een apart raadsvoorstel op terug.

We stellen voor de organisatie van de Wubbo Ockelsprijs onder te brengen bij de afdeling NDE. We zijn nog met de Stichting Wubbo Ockels in gesprek over de organisatievorm en over de organisatiekosten.

Stand van zaken uitwerking

Wij hebben voorgesteld om op de korte termijn de focus te leggen op het bevorderen van techniekeducatie binnen het onderwijs. Daarnaast zullen we onderzoeken of techniekeducatie in de vrije tijd kan worden aangehaakt bij de kinderactiviteiten en het jeugd- en jongerenwerk. De lopende initiatieven op het terrein van wetenschap & techniek zullen we bij de ontwikkeling van ons nieuwe beleid betrekken.

Daarnaast hebben wij aangegeven veel belang te hechten aan talentontwikkeling op het gebied van wetenschap & techniek. Voor de langere termijn richten wij ons niet alleen op techniekeducatie voor kinderen, maar we nemen het thema wetenschap en techniek ook mee

binnen het arbeidsmarktbeleid. Dit beleid zal dan met name gericht zijn op het verbeteren van het arbeidsmarktperspectief van jongeren en op het vergroten van de instroom van studenten in techniekopleidingen en Betawetenschappen.

Onze conclusie is dat we willen vasthouden aan het oorspronkelijke bezuinigingsvoorstel om de subsidie aan De Jonge Onderzoekers Groningen te beëindigen. We hebben uw raad gevraagd te besluiten om de structurele bezuinigingstaakstelling op Stichting De Jonge Onderzoekers Groningen ad. 360.000 euro gefaseerd vast te stellen voor jaarschijf 2012 op 160.000 euro en voor jaarschijf 2013 aanvullend op 200.000 euro.

We hebben aangegeven veel belang te hechten aan de Wubbo Ockelsprijs. Daarom willen we zorgvuldig alle mogelijkheden aftasten om te komen tot een organisatievorm die recht doet aan de prijs. We zijn op dit moment nog in gesprek met meerdere partijen over de mogelijke organisatie van de prijs.

43. Afschaffen Schoolzwemmen (225 duizend euro, 1 fte)

Oorspronkelijk voorstel

Een steeds groter deel van de kinderen leert op steeds vroegere leeftijd zwemmen. Een groot deel (circa 80%) van de kinderen kan zwemmen op het moment dat op de basisschool het schoolzwemmen wordt aangeboden. Dit zwemonderwijs wordt grotendeels buiten schooltijden verzorgd en door de ouders bekostigd. De noodzaak voor schoolzwemmen als basisvoorziening is daarmee vervallen. We stellen daarom voor het schoolzwemmen af te schaffen. We bezuinigen niet het gehele bedrag. We willen 225 duizend euro blijven reserveren voor een vorm van zwemmen buiten de schooluren voor mensen die dat niet zelf kunnen betalen. De scholen zullen de zwemuren met andere bewegingsuren moeten invullen. Ook daarvoor reserveren we deze middelen.

Wij willen een zodanige vangnetconstructie maken dat kinderen uit gezinnen met de lagere inkomens hun diploma's wel halen. Eventueel moet deelname aan de zwemlessen een verplichtend karakter krijgen.

Stand van zaken uitvoering

De voorgenomen bezuiniging gaat volgens planning in voor het schooljaar 2012-2013. Uw raad heeft aangegeven dat de bezuiniging pas mag worden doorgevoerd als de vangnetconstructie is gerealiseerd. In overleg met de stakeholders (o.a. adviescommissie voor de sport) wordt onderzocht welke varianten voor vangnetregeling mogelijk zijn en voldoen aan uw voorwaarden. Onderdeel van het onderzoek is ook het in kaart brengen van de consequenties voor de exploitatie van de zwembaden en vervangende voorzieningen voor bewegingsonderwijs. Het streven is om voor de zomer met de schoolbesturen in overleg te treden over de uitkomsten en alternatieven. In het najaar van 2011 willen we het voorstel aan u voorleggen, om vanaf het schooljaar 2012 de bezuiniging te kunnen doorvoeren.

WELZIJN

44. Taakstelling geïntegreerde aanpak budget maatschappelijke ontwikkelingen (1,7 miljoen euro, pm fte)

Oorspronkelijk voorstel

In totaal hebben we voor circa 170 miljoen aan budgetten in de begroting die verbonden zijn aan het thema "maatschappelijke participatie", verdeeld over meerdere diensten en

beleidsterreinen De afstemming over de doelen die we hiermee willen bereiken en de besteding van de beschikbare middelen kan in onze ogen meer geïntegreerd worden opgepakt. Bijvoorbeeld door een meer intensieve samenwerking tussen de betrokken diensten op dit terrein, het afstemmen van aanvragen voor projectbudgetten, subsidies en andere bijdragen en het tegengaan van 'overlap' in de bestedingen. Wij stellen voor hieraan een taakstelling te verbinden van 1 % van het totale budget. Deze besparing komt boven op de andere voorstellen tot bezuinigingen op de betrokken beleidsterreinen. De maatregelen en de consequenties van deze overlap zijn door ons nog niet uitgewerkt. Indien er niet gewenste effecten optreden, zullen we de maatregel (deels) heroverwegen.

Stand van zaken uitvoering

We hebben een projectleider aangesteld die gaat adviseren over de besparingsmogelijkheden van een geïntegreerde aanpak van de gemeentelijke activiteiten op het terrein van de maatschappelijke ontwikkeling. Het volgende zal worden onderzocht:

- Welke beleidskaders (landelijk, regionaal en lokaal) op dit moment gelden op het terrein van de maatschappelijke ontwikkeling;
- Welke activiteiten op dit moment door de verschillende gemeentelijke diensten worden uitgevoerd op het terrein van de maatschappelijke ontwikkeling (of maatschappelijke participatie);
- Welke (gemeentelijke) budgetten gemoeid zijn met de onder 1. genoemde activiteiten;
- Welke mogelijkheden (organisatorisch en beleidsmatig) er zijn om de gemeentelijke activiteiten meer geïntegreerd uit te voeren,
- Welke besparingsmogelijkheden een geïntegreerde aanpak kan opleveren (met als uitgangspunt de genoemde € 1,7 miljoen structureel en de verdeling over 2012 en 2013);
- Welke de consequenties zijn van deze geïntegreerde aanpak voor het gemeentelijke beleid op het terrein van de maatschappelijke ontwikkeling, de betrokken gemeentelijke diensten, de betrokken instellingen in de stad en de burgers.

Het onderzoek zal voor de zomer worden afgerond, zodat we uw raad bij de begroting 2012 een voorstel kunnen voorleggen.

GEZONDHEID

45. Uitvoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) (875 duizend euro)

45.1 WMO eigen bijdrage

Oorspronkelijk voorstel

De gemeente Groningen vraagt in vergelijking met andere gemeenten voor minder voorzieningen een eigen bijdrage van de gebruikers. We houden de voorzieningen in stand, maar we gaan hiervoor een inkomensafhankelijke bijdrage vragen. Hiermee willen we een bezuiniging realiseren van 750 duizend euro. We denken dan met name aan kleine woningaanpassingen.

Daarnaast willen we onderzoeken of we meer voorzieningen tot algemeen gebruik kunnen verklaren. Dit houdt in dat gebruikers voortaan de producten zoals mengkranen, verhoogde toiletputten, zelf moeten aanschaffen. Deze laatste maatregel hebben we vooralsnog niet ingeboekt, we gaan dit eerst goed onderzoeken.

Stand van zaken uitvoering

In november 2009 hebben wij u een verkenning geschetst van de mogelijkheden voor eigen bijdrage beleid voor individuele voorzieningen die in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) worden verstrekt (brief dd 24 november 2009). In die brief hebben we aangegeven dat het bij de Wmo past dat bij het zoeken naar de best mogelijke manier om de beperkingen van een burger te compenseren, van die burger gevraagd wordt dat hij zaken die hij zelf kan oplossen, ook zelf oplost en dat het opleggen van een eigen bijdrage daarbij past.

Eind oktober hebben wij uw raad een visie gepresenteerd op de wijze waarop en de voorzieningen waarvoor wij een eigen bijdrage willen invoeren.

Hierin hebben we de volgende uitgangspunten beschreven:

- het eigen bijdrage beleid doet recht aan “de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten”;
- er wordt geen eigen bijdrage beleid gevoerd dat een bepaalde groep onevenredig zwaar treft;
- er wordt zoveel mogelijk consistent beleid gevoerd;
- de administratieve last voor cliënt en gemeente blijft tot een minimum beperkt;
- het eigen bijdrage beleid mag de toegankelijkheid van de voorzieningen niet in gevaar brengen.

Wij denken dat wij met het invoeren van een eigen bijdrage 750 duizend euro kunnen besparen. In mei 2011 is het voorstel voor de invoering van een eigen bijdrage in uw raad aan de orde. De maatregel kan geëffectueerd worden per 1 juli 2011. Er is hier sprake van een realisatierisico voor 2011, omdat we de maatregel later invoeren dan verwacht. Wij zullen de raad hierover later informeren.

SPORT, CULTUUR, WELZIJN

46. Beëindigen subsidierelatie met instellingen (500 duizend euro) wordt 550.000 duizend euro

Oorspronkelijk voorstel

We zijn voornemens 500 duizend euro te besparen op subsidies voor instellingen. Voor bestaande subsidierelaties wordt vastgesteld wat het effect voor de burgers (en vooral sociaal zwakke groepen) is als de relatie wordt heroverwogen of de subsidie wordt verminderd. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheid van efficiencyverbetering binnen en tussen instellingen.

We moeten kiezen welke zoekrichting (generiek of specifiek) we verder uitwerken. Hierover doen wij uw raad op een later moment een voorstel.

Bij de generieke zoekrichting zullen instellingen de korting op kunnen vangen door het doorvoeren van efficiencymaatregelen, het verhogen van entreegelden/tarieven of het verminderen van activiteiten. De inschatting is dat bij een generieke korting alle subsidiebudgetten op het gebied van sport, cultuur en welzijn ongeveer met 1% gekort moeten worden. De omvang van de maatregel per instelling is bij deze invulling beperkt. Het nadeel is echter dat het wel om alle instellingen gaat. Het verleden leert dat instellingen elkaar snel

vinden op dit soort thema's en als blok optreden naar de gemeente. Bovendien moeten in het kader van zorgvuldigheid voor alle subsidies apart in kaart gebracht worden wat de precieze effecten zijn en hoe deze opgevangen moeten worden. Dit vraagt veel tijd en energie van het ambtelijk apparaat.

Stand van zaken uitvoering

Het bezuinigingsvoorstel "Beëindigen subsidierelatie met instellingen" is ten opzichte van het eerdere voorstel verhoogd met 50.000. Dat is het bedrag dat als onderdeel van het voorstel tarieven en entreegelden OCSW wordt toegerekend aan de gesubsidieerde instellingen. Voor de invulling van het bedrag kiezen we niet voor een generieke maatregel die betrekking heeft op alle subsidierelaties. Een generieke korting levert onrust op in het totale maatschappelijke middenveld op het gebied van cultuur, sport en welzijn. En we willen zoveel mogelijk voorkomen dat deze kortingen en de taakstelling geïntegreerde aanpak budget maatschappelijke ontwikkelingen gaan samenlopen.

Het is ons voornemen de maatregel in te vullen door de volgende subsidies te verlagen cq. subsidierelaties te beëindigen. Per onderdeel is dit nader toegelicht en zijn de consequenties genoemd. We gaan op basis van dit voorstel in gesprek met de verschillende betrokken instellingen. Na deze 'inspraakperiode' zullen we een voorstel voor de raad voorbereiden. De onderstaande gegevens is dus ter informatie.

- *Afschaffen budget E-culture € 32 500*
Bij de start van dit budget in 2009 was sprake van onderuitputting, nu wordt het hele budget besteed. Toch kan bezuiniging plaatsvinden, omdat dergelijke projecten ook gewoon bij de incidentele subsidies van de Kunstraad aangevraagd kunnen worden.
- *Bezuiniging backoffice Biblionet € 60 000*
Vanwege de grootte van de organisatie verwachten wij dat de schadelijke gevolgen van de bezuiniging voor Biblionet beperkt kunnen blijven door in te zetten op meer efficiëntie en synergie. We verwachten van deze bezuiniging geen negatieve gevolgen voor de bedrijfsvoering en het aanbod van bibliotheekdiensten bij de inbedding in het Groninger Forum.
- *Verlagen budget cultuureducatie voortgezet onderwijs € 30 000*
Omdat het rijk de cultuurkaart (pasje met 25 euro voor alle VO-scholieren om aan kunst en cultuur te besteden) afschaft is het gemeentelijk programma rond dit pasje niet langer relevant. Cultuureducatie in het primair onderwijs blijft gehandhaafd.
Pas na overleg zal blijken welk deel van de bezuiniging per 1 januari 2012 haalbaar is.
- *Godsdienst- en vormingsonderwijs € 57 000.*
Lang bestond de traditie dat de gemeente het godsdienst- en humanistisch vormingsonderwijs (g/hvo) subsidieerde. Met ingang van schooljaar 2009-2010 wordt het g/hvo gefinancierd door het rijk. Het dienstencentrum g/hvo ontvangt deze middelen en de schoolbesturen kunnen bij dit dienstencentrum terecht voor subsidie.
- *Verlagen budget Gezonde en Veilige School € 52 500*
Een deel van het budget Gezonde en Veilige School (€ 150 000) is bestemd voor schoolbesturen primair en voortgezet onderwijs. Zij kunnen een beroep doen op deze middelen wanneer ze projecten over schoolveiligheid, verslavingspreventie en seksualiteit & relaties uitvoeren. Niet alle besturen doen een beroep op dit budget.
- *Verlaging accommodatiesubsidies sport € 53 000*
Met de invoering van het nieuwe stelsel van sporttarieven en -subsidies in 2008 werd het budget accommodatiesubsidies ingevoerd. Het budget werd aan de veilige kant begroot. Nu blijkt het mogelijk hierop € 50.000,- te bezuinigen zonder dat dit gevolgen heeft voor de sportverenigingen.

- *Afschaffen regeling kinderopvang vrijwilligers € 30 000*
Deze subsidieregeling vergoedt de kinderopvangkosten van vrijwilligers, maar er wordt weinig tot geen gebruik van gemaakt. De regeling is bovendien fraudegevoelig en slecht te controleren. Daarom kan de regeling worden opgeheven.
- *Verkleinen budgetten groot onderhoud/verbouw accommodaties € 35 000*
Binnen het accommodatiebeleid worden ieder jaar middelen gereserveerd voor verbouw en groot onderhoud. Deze subsidies zijn gebaseerd op een normbedrag per m². Het voorstel is om zowel op de categorie verbouw als op groot onderhoud het normbedrag te verlagen met 1 euro per m². In beide budgetten zit nog enige ruimte, dus de maatregel kan worden doorgevoerd zonder dat dit direct grote gevolgen heeft voor de staat van de accommodaties.
- *Verlagen budget ambulante zorg Verslavingszorg Noord Nederland € 100 000*
Binnen het Programma van Eisen van VNN wordt gekort op het onderdeel ambulante zorg. Dit betreft vooral laagdrempelige inloopvoorzieningen en spreekuren waar informatie en advies wordt gegeven. Vanuit een benchmark met Leeuwarden, Assen en Emmen blijkt dat wij dit onderdeel proportioneel hoog subsidiëren. Wij denken met een beperkte korting de toegankelijkheid voor de verslavingszorg op voldoende peil te kunnen houden.
- *Verlagen activiteitsubsidies zelforganisaties € 100 000*
Het totale budget voor de zelforganisaties is € 217.000,- op jaarbasis. Met de bezuiniging van € 100.000,- blijft een totaalbudget over van € 117.000,-. Hieruit worden eerst de basissubsidies gefinancierd, welke op jaarbasis veelal rond € 50.000,- bedragen. Het restant van het budget (rond € 67.000,-) blijft beschikbaar voor het activiteitenbudget.

Op grond van de Awb moet in voorkomende gevallen rekening gehouden worden met zorgvuldige afbouw. In een incidenteel geval kan dat betekenen dat een beperkt deel van de taakstelling niet volgens planning wordt gerealiseerd.

Stand van zaken uitvoering

Het bezuinigingsvoorstel "Beëindigen subsidierelatie met instellingen" is ten opzichte van het eerdere voorstel verhoogd met € 50.000. Dat is het bedrag dat als onderdeel van het voorstel tarieven en entreegelden OCSW wordt toegerekend aan de gesubsidieerde instellingen. De uitwerking van het voorstel verloopt zoals in 1° voortgangsrapport wordt gemeld. De betreffende instellingen zijn van de bezuiniging op de hoogte gesteld.

47. Verhogen inkomsten door extra activiteiten WSR (25 duizend euro)

We verwachten hogere inkomsten bij de Werkmaatschappij Sport en Recreatie te kunnen realiseren door de (energie)kosten nog beter door te berekenen aan degene die de kosten volgens gangbare opvatting moet dragen en door de dienstverlening aan derden door te berekenen aan degene die de dienst ontvangt.

2011 zal worden gebruikt voor een nadere inventarisatie van de mogelijkheden. De maatregel dient uiterlijk in 2013 te zijn geëffectueerd.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

48. Verminderen subsidie Martiniplaza (400 duizend euro)

Martiniplaza beweegt zich in belangrijke mate op de commerciële markt. De huidige subsidie wordt verstrekt voor dekking van de kapitaallasten. Op basis van nader onderzoek naar het benodigde weerstandvermogen en de financiële slagvaardigheid van de Martiniplaza willen we de subsidie verminderen.

Stand van zaken uitwerking

Wij zullen uw raad op korte termijn per brief informeren over de subsidie verstrekking aan de Martinplaza.

2.3 Financieel technische maatregelen

49. Anders afschrijven (3,44 miljoen euro)

Oorspronkelijk voorstel

Door anders om te gaan met afschrijvingen kan een besparing van 3,44 miljoen euro worden gerealiseerd. Dit gebeurt door de afschrijvingstermijnen van bijvoorbeeld computerhardware, gemeentelijke gebouwen en parkeergarages te verlengen en door het invoeren van een restwaarde bij gemeentelijke gebouwen.

Hiervoor zijn de volgende maatregelen uitgewerkt:

49 1 Restwaarde parkeergarages

Het hanteren van een restwaarde voor ondergrondse parkeergarages is mogelijk volgens het BBV. Marktpartijen kunnen kiezen tussen het waarderen tegen kostprijs en hierop afschrijven dan wel waarderen tegen marktwaarde (fair value) en hierop afschrijven indien er aanwijzingen zijn dat de marktwaarde is afgenomen. De voorgeschreven waarderingsgrondslag is verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Als criterium voor de bepaling van de restwaarde stellen wij de WOZ-waarde voor bij ingebruikname van het activum. De financiële verordening zal hierop moeten worden aangepast. De consequentie van afschrijven tot restwaarde is dat aan het einde van de afschrijvingsperiode nog over de resterende boekwaarde rente moet worden berekend. De huidige afschrijvingen worden lager. Om de bezuiniging te realiseren zal er een jaarlijkse afdracht van het parkeerbedrijf aan het concern van 300 duizend euro moeten plaatsvinden.

Recent hebben wij geconstateerd dat er problemen zijn in de exploitatie van het Parkeerbedrijf. Wij moeten nog beoordelen of daardoor het financiële voordeel van deze bezuinigingsmaatregel als concernbezuiniging gehandhaafd kan blijven.

Stand van zaken uitwerking

Er is nu een actuele doorrekening gemaakt van de maatregel. Met dit voorstel kan een structureel voordeel worden behaald van 228 duizend euro vanaf 2011. Dat is 82 duizend euro minder dan wij vorig jaar in de bezuinigingsvoorstellen hebben opgenomen.

Bij de uitwerking van het voorstel hebben wij ons gebaseerd op een rapport van de accountant waarin voorwaarden voor de bepaling van de restwaarden zijn opgenomen.

Overleg met de accountant over de aanpassingsvoorstellen met betrekking tot alle afschrijvingsvoorstellen bij maatregel 49 moet nog plaats vinden.

De problemen in de exploitatie van het Parkeerbedrijf leiden er toe dat we ons af moeten vragen of we dit bezuinigingsvoorstel nog wel (voor het lagere bedrag) gehandhaafd kan blijven, of dat we deze taakstelling volledig anders zullen moeten oplossen. Daarover zullen wij u bij de begrotingsstukken 2012 een besluit voorleggen.

49 2 Verlenging afschrijvingstermijnen computerhardware

Computerapparatuur veroudert nu minder snel dan 10 jaar geleden, daarom vinden wij de verantwoord deze apparatuur langer te gebruiken en de afschrijvingstermijnen te verlengen. We willen de afschrijvingstermijn van automatiseringsapparatuur als volgt verlengen: de afschrijvingstermijn van laptops van 3 naar 4 jaar, de afschrijvingstermijn van Pc's, monitoren en servers van 4 naar 5 jaar. In 2011 is bij de ICT-werkplek kostenberekening al rekening gehouden met de verlenging van de afschrijvingstermijnen.

Stand van zaken uitwerking

Dit voorstel is nu doorgerekend en kan al vanaf 2011 structureel worden gerealiseerd (was in de bezuinigingsplanning opgenomen per 2013 en 2014). De verlenging van de afschrijvingstermijn heeft wel als consequentie dat het budget voor onderhoudskosten moet worden verhoogd met 30 duizend euro per jaar. Per saldo zal dit voorstel daarom 230 duizend euro structureel opleveren.

49.3 en 49.4 Invoering restwaarde gebouwen DLA en overige gemeentelijke gebouwen

Het beheer van het gemeentelijke vastgoed is tot nu toe per dienst geregeld. Wij zijn een onderzoek gestart met als doel het vastgoedmanagement in de gemeente te concentreren en te professionaliseren. Daarvoor willen we ook meer inzicht hebben in de huidige boekwaarden, de economische waarden en staat van onderhoud van het gemeentelijke kernvastgoed.

De afgelopen maanden heeft onderzoek daarnaar plaatsgevonden. Uit dit onderzoek blijkt dat voor het kernvastgoed van de gemeente Groningen verschillende afschrijvingsmethoden en termijnen worden toegepast. Ook kan worden geconstateerd dat meer dan een derde van de kantoorpanden die de gemeente Groningen in eigendom heeft ouder is dan 60 jaar. Daarnaast hebben wij onderhoudsplannen en onderhoudsbudgetten beschikbaar om de panden in goede staat te houden, daarmee is de instandhouding gewaarborgd. Hieruit trekken wij de conclusie dat de huidige afschrijvingstermijnen van 30 jaar (aangekochte panden) en 40 jaar (nieuwbouw) feitelijk niet aansluiten op de gebruiksduur van de panden.

Voor een verdere onderbouwing van de aanpassing van de afschrijvingsmethodiek is makelaar DTZ Zadelhoff gevraagd een taxatie te maken van de gemeentelijke panden die geheel of gedeeltelijk in gebruik zijn als kantoorhuisvesting. Hieruit is naar voren gekomen dat de totale marktwaarde van de gemeentelijke kantoorhuisvesting op dit moment 54 miljoen euro is. De boekwaarde van deze panden is op dit moment 46,9 miljoen euro (per 1-1-2010). Inmiddels zijn er varianten uitgewerkt om op basis van bovenstaande de afschrijvingstermijnen van de gemeentelijke gebouwen te verlengen. Deze varianten zullen op korte termijn met enkele diensten en met de accountant worden afgestemd.

We hebben DTZ Zadelhoff ook gevraagd te onderzoeken of bij de getaxeerde panden sprake is van geconstateerde en/of verwachte restwaarden. Op basis daarvan willen we ook de afweging kunnen maken of hier bij de actualisatie van de afschrijvingsystematiek ook rekening mee kan worden gehouden.

De restwaarde is de waarde van het activum aan het eind van de gebruikstermijn tegen het huidige prijspeil. Het vertegenwoordigt de schatting tegen het huidige prijspeil van de opbrengstwaarde die na de gebruikstermijn nog gerealiseerd kan worden, vermindert met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het activum. Wanneer de verwachte gebruikstermijn korter is dan de verwachte economische levensduur van het actief, dan zal er altijd sprake zijn van een restwaarde aan het einde van de economische levensduur. Binnen de wet en regelgeving is het toegestaan om restwaarde te hanteren bij het bepalen van de afschrijvingstermijn en afschrijvingslasten. Ook de accountant heeft aangegeven dat het verlengen van de afschrijvingstermijnen en het hanteren van restwaarden mogelijk is, maar dat daarvoor wel voorwaarden gelden. Op dit moment wordt onderzocht hoe deze voorwaarden het best kunnen worden toegepast. Bij de volgende voortgangsrapportage zullen wij hierover met nadere voorstellen komen.

Eerder is gesuggereerd dat ook een wijziging van de afschrijvingsmethode aan de orde zou kunnen zijn, door lineair afschrijven te wijzigen in een afschrijving op basis van annuïteiten. Inmiddels hebben wij vastgesteld dat dit niet wenselijk is en dat ook de voorschriften de nodige beperkingen opleggen. Deze voorstellen zullen wij dan ook niet verder uitwerken.

Het totale financiële effect hangt nog af van de verdere uitwerking van de voorstellen. Afhankelijk van de mogelijkheden die de voorschriften bieden, afstemming met de accountant zal duidelijk worden in welke mate een bijdrage kan worden geleverd aan de bezuinigingstaakstelling. Op dit moment is de verwachting dat dit tussen de 600 duizend euro en 1 miljoen euro zal liggen. Er is dus nog sprake van een realisatierisico voor het financiële resultaat van deze maatregel, mede omdat een deel van het voordeel weglekt naar tarieven en externe financiering. Dit effect moet nog worden doorgerekend. We verwachten een deel van deze bezuiniging versneld te kunnen realiseren.

49 5 Niet afschrijven op grondwaarde

De BBV schrijft voor dat er niet meer wordt afgeschreven op de grondwaarde van gebouwen. Bij de dienst OCSW nemen daarmee de kapitaallasten 400 duizend euro af. Het effect van de aanpassing van de BBV is bij de andere diensten al eerder doorgerekend en verwerkt in de begroting.

De maatregel is gerealiseerd.

Stand van zaken uitwerking

Het verloop van het voordeel op de afschrijvingskosten is nu doorgerekend. Voor de jaren 2011 tot en met 2013 kan iets meer dan 4 ton worden gerealiseerd. In 2014 bedraagt het voordeel 394 duizend euro. Daarna loopt het voordeel jaarlijks verder af, dat zal vanaf 2015 worden verwerkt in het meerjarenbeeld. Voor deze maatregel is geen aanvullend raadsbesluit nodig, omdat het een uitwerking betreft van een wijziging in de wet- en regelgeving (BBV).

49 6 Verlenging afschrijvingen concerninvesteringen

Bij concerninvesteringen hanteren wij een afschrijvingstermijn van 30 jaar. Een steekproef van een aantal concerninvesteringen leert dat een technische levensduur 40 jaar een goede afspiegeling is van de activa. Op de balans staat de bijdrage die de gemeente in de investering doet, na aftrek van subsidies en bijdragen van derden in het project. Afschrijvingstermijnen worden als mengpercentage gebaseerd op de technische levensduur van het onderliggend actief, rekening houdend met een voldoende onderhoudsniveau voor de instandhouding. De levensduur van nieuw aangelegde wegen, straten, pleinen, fietspaden, voetpaden is langer dan deze huidige afschrijvingstermijn. Onderhoud wordt uit de jaarbudgetten BORG gedekt. Het gebeurt zelden dat een wegtracé wordt opgeheven. Het stratenplan van Groningen wordt nauwelijks fundamenteel herzien. Gegeven deze situatie is het verantwoord de afschrijvingstermijn van concerninvesteringen te verlengen naar 40 jaar.

Effect is dat de boekwaarde minder daalt door lagere afschrijvingen; de rentelasten nemen ten gevolge van deze afschrijvingsverlenging minder snel af.

Stand van zaken uitwerking

De dienst RO/EZ heeft een berekening gemaakt van het financiële effect van deze maatregel voor ca. 300 grote projecten. Het voordeel bedraagt 1,6 miljoen euro bij invoering per 2011 en zal in volgende jaren licht afnemen als gevolg van de rente effecten van deze maatregel. Het netto effect moet nog worden doorgerekend en de aanpak zal nog worden besproken met de accountant. Bij de volgende voortgangsrapportage zullen wij een definitief voorstel aan u voorleggen.

49 7 Riolering

De huidige afschrijvingstermijn voor riolering is 40 jaar, een mengpercentage over alle rioleringscomponenten. Door beter beheer, meer technische informatie, camera-inspecties krijgen wij steeds meer zicht op de levensduur van de rioolbuizen. Door relining, het aanbrengen van binnencoating, wordt de levensduur verlengd. Wij achten het verantwoord de levensduur te verlengen en een afschrijvingstermijn van 55 jaar te gaan hanteren. Landelijk worden termijnen gebruikt van 60 tot 80 jaar. Door verlenging van de afschrijvingstermijn worden de huidige afschrijvingslasten 0,3 miljoen lager. Tegenover deze kostenverlaging van de rioolrechten staat een hogere kostentoekening van de veegkosten (maatregel 63) voor vrijwel hetzelfde bedrag.

Stand van zaken uitwerking

Het effect van de voorgestelde verlenging van de afschrijvingstermijnen is nu berekend op 438 duizend euro per jaar vanaf 2011. Zoals bovenstaand al is aangegeven leidt dat niet tot een extra "concern bezuiniging", maar tot een verlaging van de rioolheffing.

Stand van zaken algemeen

Uw raad heeft bij de begrotingsbehandeling 2011 met de motie "Risico's anders afschrijven" gevraagd om een toelichting op de voorgestelde aanpassing van de afschrijving. Bovenstaand is een inhoudelijke toelichting op de voorstellen gegeven.

Het uitwerken van de voorstellen voor de aanpassing van de afschrijving op de gemeentelijke gebouwen, de afstemming met de accountant en de voorbereiding van de besluitvorming vraagt meer tijd dan voorzien. Omdat het om administratieve aanpassingen gaat gaan wij er van uit dat de maatregelen met ingang van 2011 kunnen worden ingevoerd.

Bij de volgende rapportage zullen wij ook een raadsvoorstel voegen voor aanpassing van de Financiële Verordening gemeente Groningen.

50. Taakreductie en verandering: verminderen toevoeging aan reserve bodemsanering (100 duizend euro)

De reserve Bodemsanering is bedoeld voor de financiering van claims/schadegevallen/risico's van (grote) bodemsaneringsprojecten en voor de kosten voor personeel, juridische toetsen, archiefonderzoek en automatisering. Jaarlijks vindt een toevoeging plaats ter grootte van 427 duizend euro, bedoeld om de reserve op peil te houden. We stellen voor de jaarlijkse toevoeging te reduceren tot 327 duizend euro.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

51. ISV middelen (3,0 miljoen euro)

We ontvangen de komende vier jaar in totaal ca. 36 miljoen euro aan ISV middelen. De afgelopen jaren was er steeds sprake van vrijval waaraan we in het fysieke programma andere bestemmingen hebben gegeven. Daarom zetten een deel van het verwachte toekomstige ISV-vrijval in, om al bestemde gemeentelijke incidentele middelen voor fysieke projecten vrij te spelen. Daarmee kan de inzet van middelen voor nieuw beleid worden beperkt.

De bezuiniging van 500 duizend euro op het stadsdeelbudget hebben we aan dit voorstel toegevoegd, omdat het stadsdeelbudget wordt gefinancierd uit het ISV.

Het betreft hier geen structurele bezuiniging omdat het over incidentele middelen gaat.

Bovendien staat in het regeerakkoord dat het ISV na 2014 stopgezet wordt. Als dat doorgaat, is er vanaf dat moment geen mogelijkheid deze bezuiniging te continueren.

Stand van zaken uitwerking

2011 wordt gerealiseerd, volgende jaren in voorbereiding.

52. Afromen van te verwachten positief resultaat Wet Maatschappelijke Ondersteuning (1,9 miljoen euro)

Oorspronkelijk voorstel

De afgelopen jaren heeft de uitvoering van de Wmo (inclusief de Wvg) steeds een voordelig resultaat opgeleverd van een paar miljoen euro. We verwachtten dat daarvan op voorhand een bedrag van 1,9 miljoen euro op bezuinigd kon worden zonder dat de burger daar nadeel van ondervindt.

Uitgangspunt is dat de toegankelijkheid van deze voorzieningen niet in gevaar komt. We hebben afgesproken dat de afroming niet ten koste mag gaan van het voorzieningenniveau voor de WMO-doelgroep. Aanvankelijk was onze inschatting dat we binnen deze randvoorwaarden een bedrag van 1,9 miljoen euro konden afromen. Dat blijkt echter niet het geval. Op basis van de actuele gegevens kunnen we een bedrag van 1,3 miljoen euro afromen. Afgelopen zomer echter, heeft ook de rijksoverheid besloten om WMO-geld af te romen. Voor Groningen betreft dit een bedrag van 1 miljoen euro. Conform onze afspraken in het collegeprogramma geven we deze korting door aan de sector. Dat betekent dat dit bedrag moet worden gevonden binnen het WMO-budget. Bij elkaar opgeteld betekent dit dat er nu een oplossing gevonden moet worden voor 2,9 miljoen euro. Voor het jaar 2011 lossen we 1 miljoen euro op door een concernbijdrage van 1 miljoen euro. Zoals hierboven is opgemerkt kunnen we een bedrag van 1,3 miljoen euro binnen het WMO-budget besparen en mogelijk kan er ook nog eens 0,6 miljoen euro vrijvallen zodat we de begroting in 2011 op dit onderdeel sluitend hebben. Die 0,6 miljoen euro is echter niet zeker en daarom is de resterende bezuinigingsopgave vanaf 2012 naar schatting 1,6 miljoen euro (*2,9 miljoen -/ - 1,3 miljoen*). Dit bedrag kan niet gevonden worden binnen het WMO-budget zonder dat er in de voorzieningen gesneden wordt. Daarom zoeken we voor deze opgave ook oplossingen buiten het WMO-budget. Verder zullen we de problematiek betrekken bij de aanvullende bezuinigingsopgave waarvoor we u komend voorjaar voorstellen zullen voorleggen.

Stand van zaken uitwerking

Zoals bovenstaand aangegeven is voor de dekking van de rijkskorting in 2011 een incidentele oplossing in de begroting opgenomen. Wij houden rekening met een incidenteel nadeel in 2011, dat kan oplopen tot circa 1,3 miljoen euro. Voor de dekking van de taakstelling vanaf 2012 bespreken wij nog de mogelijkheden. Wij zullen u hiervoor bij de begroting 2012 een voorstel voegen.

53. Peuterspeelzaalwerk/kinderopvang (1 miljoen euro, pm fte)

We willen onze bijdrage aan het peuterspeelzaalwerk verminderen. Het aantal kinderen dat momenteel gebruik maakt van peuterspeelzaalwerk daalt. We gaan daarom onderzoeken hoe we met minder middelen deze voorziening de komende jaren gaan invullen. Daarbij zullen we de nota Kansen voor jonge Kinderen en de inspraakresultaten daarvan betrekken. We denken dat we 1 miljoen euro op deze voorziening kunnen besparen.

In de praktijk komt het voorstel neer op het verminderen van de subsidie van het peuterspeelzaalwerk. Wij gaan de nieuwe kostprijsystematiek invoeren. Het product kan dan worden aangeboden door zowel peuterspeelzaalaanbieders als kinderopvangaanbieders.

De doelstelling is tenminste de VVE doelgroep te bereiken, dit kan via de peuterspeelzalen maar ook via kinderopvanginstellingen. In de te maken scenario's zullen we hier rekening mee houden.

Waar ouders in aanmerking komen voor de rijkskinderopvangtoeslag, zullen ze daar gebruik van moeten maken. Anders betalen ze een bedrag dat inkomensafhankelijk is. De bijdragen voor de VVE doelgroep liggen vast en vormen dus geen gevaar. We hebben afgesproken dat we 100% van de doelgroep een aanbod gaan doen. Dat kan een budgettair probleem worden als iedereen gaat deelnemen.

Consequenties van de maatregel:

- Het COP zal moeten gaan werken met een nieuwe kostprijsystematiek.
- Ouders die hiervoor in aanmerking komen zullen op grond van de wet Kinderopvang een toelage via de belastingdienst moeten aanvragen.
- De bestaande infrastructuur zal wijzigen, locaties zullen wellicht moeten sluiten. Hierdoor ontstaan minder ingangen om doelgroepkinderen te bereiken.

Stand van zaken

In december 2010 is door uw raad het uitvoeringsplan “Kansen voor jonge kinderen” vastgesteld. Op basis van dit uitvoeringsplan is voor het jaar 2011, volgens afspraak, een bezuiniging gerealiseerd van 400.000. In 2012 komt daar 200.000 bij. Op basis van dit uitvoeringsplan concluderen wij dat de totale bezuiniging gerealiseerd kan worden. In het najaar van 2012 evalueren we de effecten en resultaten van het uitvoeringsplan. Op basis hiervan doen we voorstellen voor de taakstellingen in 2013 en 2014.

54. Verminderen subsidie Groningen Airport Eelde (265 duizend euro)

Onze bijdrage aan Groningen Airport Eelde stopt volgens afspraak in 2014. De bijdrage is wel structureel in de begroting opgenomen. We gaan er vanuit dat als de baanverlenging is gerealiseerd en een goede businesscase mogelijk wordt, de subsidie niet meer nodig is. Dit voorstel zullen we samen met de provincie verder uitwerken.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

55. Areaaluitbreiding HVD/ OCSW 3 jaarschijven (300 duizend euro)

In het begrotingskader is jaarlijks cumulerend een ton opgenomen om onderhoudskosten voor nieuwe voorzieningen in de uitleggebieden te kunnen dekken bij de diensten OCSW en HVD. Hiervoor is vanuit voorgaande jaren nog een bedrag van 4 ton beschikbaar waaraan geen structurele bestemming is gegeven. We willen eerst dit beschikbare budget aanspreken en zetten daarom de komende eerste drie jaarschijven in voor de bezuinigingen.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

56. Vrijval risicobuffer 2007-2010 (990 duizend euro)

Van de concern bezuinigingen in de periode 2007-2010 is een deel ingezet voor het opvangen van risico's. Van deze risicobuffer kan vanaf 2011 990 duizend euro vrijvallen en worden benut voor de invulling van de bezuinigingstaakstelling 2011-2014.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

57. Werkwijze communicatie (30 duizend euro)

Door communicatie activiteiten over projecten van RO/EZ beter door te rekenen aan de projecten kunnen we een jaarlijkse besparing van 30 duizend euro realiseren.

Stand van zaken uitwerking

~~Wordt gerealiseerd.~~

58. Bijdrage erfpachterreinen (90 duizend euro)

We realiseren een besparing van 90 duizend euro door het vervallen van de erfpachtsituatie op het Zaagmulderwegterrein.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

2.4 Verhoging van de gemeentelijke inkomsten.

59. Gehandicaptenparkeerkaart (75 duizend euro)

We willen de gehandicaptenparkeerkaart in rekening gaan brengen bij gebruikers. Dit voorstel moet nog nader worden uitgewerkt.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

60. Woonwagens (35 duizend euro)

We willen 35 duizend euro bezuinigen op het woonwagenbeleid in de stad. We zullen daarvoor een aantal maatregelen onderzoeken, zoals individueel bemeterd waterverbruik, het controleren van de WOZ-waarde, huurharmonisatie en huur per vierkante meter.

De drinkwatervoorziening op De Kring wordt is inmiddels bij alle bewoners bemeterd. Eerder betaalde de gemeente de totale rekening aan het waterbedrijf. De opslag voor watergebruik was niet kostendekkend. Voor de wijkvernieuwing waren op De Kring veel plekken openbare ruimte illegaal door bewoners bij de standplaatsen gevoegd. Met de betreffende bewoners zijn inmiddels afspraken gemaakt over welke grond aan standplaatsen toegevoegd kan worden en de meerprijs die daarvoor in de maandhuur berekend wordt. De positieve financiële effecten daarvan worden vanaf dit jaar zichtbaar in de exploitatie van de gemeentelijke woonwagenvoorzieningen. Aanvullende maatregelen voor kostendoorberekening en prijzenharmonisatie ~~worden uitgewerkt.~~

Stand van zaken uitwerking

~~Wordt gerealiseerd.~~

61. Verkeerskundige toets bouwvergunningen (70 duizend euro)

We willen de verkeerskundige toets bij bouwvergunningen ten laste brengen van de bouwleges.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding.

62. Meer gebruik openbaar gebied in rekening brengen (120 duizend euro)

We willen het gebruik van het openbaar gebied meer in rekening brengen. Dit willen we realiseren door het betaald parkeren gebied uit te breiden, door middel van een stadsdistributietarief en door reclameuitingen meer te belasten. Deze maatregel moet nog nader worden uitgewerkt.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding

63. Taakreductie en verandering: vegen uit rioolrecht (315 duizend euro)

Op basis van onderzoek blijkt dat meer kosten van het vegen van de straten toegerekend kan worden aan het onderhoud van riolen. We kunnen nog een bedrag van 315 duizend euro extra onder brengen bij de rioolrechten.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd. Nb tegenover deze kosten verhoging staat een verlaging van de afschrijvingskosten rioleringen (zie toelichting bij 49).

64. Publiek rechtelijke tarieven hogere dekkinggraad (1 miljoen euro)

Oorspronkelijk voorstel

In december ontvangt u van ons een raadsbrief over de vervolgcacties naar aanleiding van het Tarievenonderzoek door Deloitte en de gewenste mate van kostendekking van de gemeentelijke tarieven vanaf 2011.

Bij de bezuinigingsvoorstellen op de tarieven onderzoeken wij eerst of we de kosten kunnen verlagen en pas daarna of er bij de voorgestelde mate van kostendekking nog ruimte is voor een tariefsverhoging.

In het bezuinigingspakket van 42,6 miljoen euro zit al voor 185 duizend aan kosten verlagende maatregelen en voor 815 duizend aan tariefverhogingsvoorstellen opgenomen. Daarnaast stellen we voor onze tarieven met 1 miljoen extra te verhogen door meer kosten toe te rekenen aan de afnemers van onze producten en dienstverlening. Van de extra taakstelling willen we 300 duizend euro in 2011 realiseren en 700 duizend euro de jaren 2012-2014. In de raadsbrief over de tarieven zullen wij een voorstel opnemen voor de invulling van de extra taakstelling in 2011.

Stand van zaken uitwerking

Uw raad heeft de voorgestelde verhoging van de begrafenisrechten in 2011 niet overgenomen. Dat heeft ook effect op de invulling van de tarieftaakstellingen in 2012 en 2013. Wij waren voornemens de begrafenisrechten verder te verhogen. Wij onderzoeken nog de mogelijkheden voor de structurele invulling van de totale taakstelling van 1 miljoen euro, dat zal lastig worden. Wij zullen u hierover informeren bij de Voorjaarsbrief.

De door uw raad wel overgenomen tarief voorstellen worden gerealiseerd.

65. Verhoging tarieven en entreegelden OCSW (210 duizend euro)

Dit voorstel hebben we als volgt aangepast. 50.000 euro hebben we toegevoegd aan voorstel 46 beëindigen subsidierelaties (was 500.000 wordt 550.000). 110.000 euro hebben we toegevoegd aan 15.4 samenwerking Muziekschool en Kunstencentrum (was 50.000 wordt 210.000). 65.2 komt daarmee te vervallen. Daarmee resteert een taakstelling voor 65 Verhoging tarieven en entreegelden OCSW van 50.000.

65.1 Verhoging tarieven en entreegelden OCSW

Oorspronkelijk voorstel

We willen de tarieven en entreegelden bij gesubsidieerde instellingen en werkmaatschappijen verhogen. Met de extra inkomsten wordt rekening gehouden bij het vaststellen van de subsidie aan de instelling cq. het toegestane tekort van een werkmaatschappij wordt daarmee verminderd. Per saldo resteert een hogere opbrengst van 100 duizend euro.

Dit najaar onderzoeken we welke tarieven we kunnen verhogen en welke effecten dit heeft. Uiterlijk in februari 2011 zullen wij een voorstel aan uw raad, zodat de eerste

verhogingen met ingang van het seizoen 2011/2012¹ doorgevoerd kunnen worden. De mogelijkheden voor het verhogen van tarieven en entreegelden bij gesubsidieerde instellingen nemen we mee bij de uitwerking van bezuinigingsmaatregel 'beeindiging subsidierelatie met instellingen'.

Stand van zaken uitwerking

We willen de tarieven en entreegelden bij en de werkmaatschappijen verhogen. Met de extra inkomsten wordt rekening gehouden bij het vaststellen van het toegestane tekort van een werkmaatschappij. De invulling van de maatregelen vindt plaats door het toegestaan nadelig tekort van de werkmaatschappijen OP/SB en WSR te verlagen. Voor de OP/SB gaat het om een bedrag 19.000 en voor de WSR om een bedrag van 31.000.

Consequenties van de maatregel:

Burgers, bedrijven, instellingen en verenigingen zullen geconfronteerd worden met hogere kosten bij gelijke diensten/dienstverlening.

In verband met verhoging van de prijselasticiteit van tarieven kan verhoging leiden tot vraaguitval. Dit risico wordt versterkt door de combinatie van andere kosten verhogende maatregelen en bezuinigingsvoorstellen. Het effect van vraaguitval kan groter zijn dan de opbrengst uit de hogere tarieven.

66. Leges DIA (100 duizend euro)

66 1 Beperken kostenloze huwelijken

Oorspronkelijk voorstel

De huidige regeling gaat uit van max. 5 kostenloze huwelijken per week. Hier wordt vrijwel geen gebruik gemaakt. We willen dit terugbrengen naar het wettelijke minimum van 2 en daarbij deze huwelijken niet meer in het Stadhuis te laten verrichten maar in de speciale balie bij de afdeling publiekszaken (cf model administratief huwelijk).

Stand van zaken uitwerking

Uw raad heeft besloten deze maatregel niet uit te voeren. U heeft in mei ingestemd met ons voorstel voor alternatieve dekking voor 2011. Bij de begroting 2012 zullen wij een voorstel voor structurele dekking voegen.

66 2 Afschaffen kortingsregeling reisdocumenten en rijbewijzen Indien burgers buiten de peaktijden verlenging van hun reisdocumenten aanvragen dan wordt hiervoor een korting gegeven. Daarnaast hanteren we ook een lager tarief bij rijbewijzen op aanvraag.

In de praktijk blijkt dat van deze kortingen weinig gebruik wordt gemaakt. We willen daarom beide kortingsregelingen afschaffen.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

---

¹ Een seizoen loopt van september tot september

67. Overige aanpassing tarieven (100 duizend euro)

67.1 Logiesbelasting.

Oorspronkelijk voorstel

Deze heffing wordt eens per 3 jaar met de nominale compensaties verhoogd. Dit is een bestaande afspraak. De opbrengst gaat deels naar Marketing Groningen en komt deels ten gunste van het concern. De 3 jaarlijkse verhoging komt uit op ca. 10%. Met de reguliere verhogingen in 2010 en 2013 wordt vanaf 2010 een hogere opbrengst van 40 duizend euro gerealiseerd en vanaf 2013 per saldo een hogere opbrengst van 90 duizend euro.

Stand van zaken uitwerking

Het tarief van de logiesverhoging is in 2010 verhoogd. Hierbij gaat het om de driejaarlijkse nominale compensatie achteraf. De extra opbrengst wordt vanaf 2011 ingezet voor de concernbezuinigingen. We stellen voor de taakstelling voor 2011 te verhogen naar 62 en in 2013 te verlagen naar 28.

67.2 GGD verhoging van de leges De GHOR (Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen) heeft extra formatie gekregen naar aanleiding van de gebeurtenissen in Volendam en Enschede. Deze formatie wordt ingezet voor advisering bij het Centraal Meldpunt Evenementen (afgeven vergunningen voor honderden evenementen in de stad per jaar). Door middel van een verhoging van de leges voor evenementen met ca. 10 duizend euro (een verdubbeling t.o.v. het huidige niveau) kunnen we deze formatie doorberekenen Dit voorstel behelst feitelijk het beter kostendekkend maken van de leges voor deze taak.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

68. Verhogen OZB (4 miljoen euro)

Gezien onze bezuinigingstaakstelling ontkomen we niet aan een verhoging van de OZB opbrengst. Het vorige college heeft berekend dat er een OZB verhoging van 5 miljoen euro mogelijk is. We kiezen er voor om de verhoging te beperken tot 4 miljoen euro, omdat we ook rekening willen houden met mogelijke rijksbezuinigingen die onze burgers en bedrijven raken.

Stand van zaken uitwerking

Wordt gerealiseerd

69. Uitbreiding dienstverlening derden bij CIO (100 duizend euro)

Oorspronkelijk voorstel

Bij de vakdirectie Facilitaire Dienstverlening wordt actief gekeken of bij de omliggende gemeenten respectievelijk regionale instellingen gerichte diensten kunnen worden aangeboden. We verwachten dat we hiermee gefaseerd 100 duizend euro aan extra inkomsten kunnen realiseren.

In 2011 zullen enkele uitbreidingen van dienstverlening worden gerealiseerd. Daarnaast is de CIO via de afdeling Belastingen, betrokken bij een offerte voor drie andere gemeenten. Wij verwachten dat er in 2011-2014 nog enkele vergelijkbare offertes kunnen worden uitgebracht, vaak in combinatie met dienstverlening van andere afdelingen.

Stand van zaken uitwerking

In de begroting 2011 wordt wederom een uitbreiding van dienstverlening gerealiseerd, voor een belangrijk deel intern in plaats van extern. Daarnaast is de CIO via de afdeling

Belastingen betrokken bij een omvangrijke offerte voor drie andere gemeenten. Mogelijk zullen er in 2011 nog een paar van dergelijke offertes worden uitgebracht, vaak in combinatie met dienstverlening van andere afdelingen.

Het uitbreiden van diensten aan derden heeft als financiële doelstelling het bereiken van een betere bezetting van bedrijfsmiddelen. Hiervan zijn de consequenties beperkt. Wel zal er extra aandacht moeten zijn voor accountmanagement wat binnen de DIA op dienstniveau wordt vormgegeven

70. Uitbreiding dienstverlening derden bij Salarisadministratie (50 duizend euro)

Oorspronkelijk voorstel

Bij de vakdirectie Facilitaire Dienstverlening wordt actief gekeken of bij de omliggende gemeenten respectievelijk regionale instellingen gerichte diensten kunnen worden aangeboden. We verwachten ook hier dat we 50 duizend euro aan extra inkomsten kunnen realiseren door een betere bezetting van bedrijfsmiddelen.

Stand van zaken uitwerking

In de komende periode zal duidelijk moeten worden welke uitbreiding gerealiseerd kan worden. In 2010 is al een uitbreiding van dienstverlening gerealiseerd van 50 duizend euro en reeds verwerkt in de begroting. Wel is inmiddels duidelijk geworden dat het product dat de DIA op dit gebied aan derden kan aanbieden niet voor iedereen even aantrekkelijk is. Mocht de gewenste uitbreiding van dienstverlening niet worden geëffectueerd, dan zullen we onderzoeken of de taakstelling is te realiseren door een kostenreductie.

71. Meer werken voor derden (105 duizend euro)

Door meer voor omliggende gemeenten te gaan werken (zoals nu bijvoorbeeld voor Grootegast gebeurt en het uitvoeren van de woningmarktmonitor ten behoeve van de regiovisie) verwachten we een hogere opbrengst van 105 duizend euro te realiseren.

Stand van zaken uitwerking

Nog in voorbereiding